

העלון יוצא לעילוי נשמת
מדיאנה נגי'מה בת
חנינה לבית וזאן ע"ה,
ובעלה מיקיק
כצאני בר רחל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל ב"ב 43

בשעה 20:00

בית נאמן

מוצ"ש פרשת שמות, כ"ב טבת תשע"ט

נושאי השיעור:

- א. מעלת "תענית דיבור". ב. להעריץ רק את הבורא יתברך. ג. צום יארציט שחל בשבת. ד. מי שגלחם בישראל אובד מן העולם. ה. מהלכות ט"ו בשבט. ו. דין ערלה ב"פאפיה". ז. להקפיד על בשר חלק. ח. לברך על ארק בתוך הסעודה וכן על גלידה. ט. ברכת הבמנה. י. הפטרת פרשת שמות.

ניתן לשמוע
בשידור ישיב את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

"תענית דיבור" זה לא ביטול תורה

א. שבוע טוב ומבורך. חזק וברוך (לר' כפיר פרטוש הי"ו על השיר "אפתח פי ברוך ושיח"). יישר כח לכל התלמידים שעשו היום "תענית דיבור"², אלפי מזמורי תהלים נשמעו למעלה, ויכולים להגן על כל עם ישראל. תדענו לכם, אנשים חושבים שתהלים זה איבוד זמן, אבל זה לא נכון. הגמרא (מגילה דף ג' ע"א) אומרת שבית רבי היו מבטלים תלמוד תורה ובאים לשמוע מקרא מגילה, והרש"ש שם מקשה (בשם שו"ת בית אפרים ס"ו ס"ח) וכי מקרא מגילה זה לא תורה? וכתב שאדם שיכול ללמוד גמרא ולומד תהלים וכדו' זה נקרא ביטול תורה. והפלא יועץ (מערכת ידיעה) כתב את הרעיון הזה. אבל הרש"ש לא לקח ממנו כי עוד לפניו כתבו את זה. אבל זה מדובר כשאדם מהבוקר עד הערב קורא תהלים, כי אם קורא כמה מזמורים כל יום, או שמחלק תהלים לפי החודש או לפי השבוע וכן אם מקדיש יום בשנה וכיו"ב לקריאת תהלים, אדרבה זה טוב כי אדם חייב למלא "מצברים" של יראת שמים. ואם אדם ילמד כל התורה כולה ואין לו יראת שמים, הרי אמרו בגמרא (יומא ע"ב ע"ב): "זאת התורה אשר שם משה" (דברים ד' מ"ד), וזה זכה נעשית לו סם חיים, ואם לא זכה נעשית לו סם המות ח"ו. אבל ע"י תהלים מקבלים יראת שמים, כי אתה לא יכול ללמוד תהלים על מנת לקטור ולהתפאר, ואפילו תגמור אותו אלף-אלפיים פעם בחיים אין לך מה להתגאות בזה, כי אתה רק קורא תהלים (קוראים לזה באידיש "תהלים זוגער"), ולכן אדם קורא תהלים לשם שמים³. וגם בשיבת פורת יוסף תיקנו לעשות בכל שנה "תענית דיבור" בגלל מעשה שהיה⁴. אמנם במקומות אחרים אומרים שזה ביטול תורה, אבל זה לא נכון, כי אם אדם יקרא תהלים פעם בשנה לא קרה כלום, ואדרבה שילמד שלא המדרש עיקר אלא המעשה (אבות פ"א

מ"ז), לכן צריך שילמד ויתקן דברים ע"י התהלים. הכלל בזה, שבזמן שאתה לומד תורה אל תחפש להתגאות ולהתייחר על השני, ולא כדאי לעשות את זה⁵. לכן התהלים בתענית דיבור מלמד אותנו לשבור את האגו, שאדם לא יהיה בטוח בצדקותו, ולא יעשה את זה.

הקב"ה דורש את העלבון של החכם

ב. עוד סיבה לזה, רבי יצחק אלפיה כתב ספר על תענית דיבור, וכולם אמרו שזה עם הארץ שלא יודע כלום, כי הוא כותב בספר שלו "אייר נתיב" איך לגמור הבבלי והירושלמי ומסכתות קטנות ושער הכוונות ושער ההקדמות וכו' בגירסא בעלמא. והרב עובדיה ע"ה (שו"ת יביע אומר ח"א חאו"ח סימן כ"ו אות ט') רמז על זה, וכי העיקר ללמוד בגירסא! צריך להבין את זה. אבל כאשר רואים בשמים אדם מדוכדך ומן הסתם לא היו מכבדים אותו, עושים דוקא שיכבדו אותו כולם, ולכן דברי רבי יצחק אלפיה על תענית דיבור התקבלו בכל העולם. מאיפה אני לומד את זה? מרבה ורב יוסף. הגמרא (ברכות ס"ד ע"א) אומרת שרבה היה עוקר הרים ורב יוסף היה סיני, שלחו לארץ ישראל: מה עדיף סיני או עוקר הרים? אמרו להם "הכל צריכין למרי חטיי"א, כלומר אדם סיני שיש לו בקיאות חשוב יותר מאדם שיודע לפלפל ועוקר הרים, ולכן אפילו שרבה יודע ללמוד אבל הוא לא בקי בברייתות כמו רב יוסף. ואעפ"כ בתחילה רבה היה ראש ישיבה עשרים ושתים שנה, מגיל שמונה עשרה עד שנפטר בגיל ארבעים (ראש השנה י"ח ע"א), ואח"כ רב יוסף. והנה הגמרא מביאה פעמיים (כתובות מ"ב ע"ב, ובבא קמא ס"ו ע"ב) שרבה נתקשה בקושיא אחת עשרים ושתים שנה ולא מצא לה תירוץ, ובא רב יוסף ופתר אותה. איך רב יוסף זכה לפתור קושיא שרבה החריף הגדול לא ידע לפתור אותה? אלא אני מתאר שכאשר רב יוסף נתמנה לראש ישיבה, כולם אמרו: איפה הישועים של רבה? איפה החריפות של רבה החריף הגדול? רב יוסף אומר לנו רק ללמוד ולגרוס בלבד. לכן אמרו בשמים: בואו נראה לכם שרב יוסף יתרוץ קושיית שרבה לא מצא להם פתרון. (זהו רמז רש"י בכתובות שם). בשמים דורשים את העלבון של החכם. הקב"ה

- מגיע לו "חזק וברוך" כפול, כי כולם בשיר הזה אומרים המלים "ושיח, המשיח, יזריח" וכדומה מלרע והוא עשה מלעיל כמו שצריך, כי מה שמלרע עושים מלרע ומה שמלעיל עושים מלעיל, בלי להפוך ביניהם. המלה "אפתח" בגימטריא איש מצליח, פי ברוך ושיח" גימטריא תרע"ב (השנה שאבא נולד בה), "שיופיע אף יזריח" לקוח מפסוק בישעיה (מ"ב, יג) "יריע אף יצריח על אויביו יתגבר", אבל אנחנו לא באנו להריע ולא להצריח ולא להתגבר, רק שיופיע ויזריח בלבד. ועוד הרבה דברים רמוזים כאן שבאו לבד ולא התכוונתי אליהם.
- גם הילדים הקטנים בבית בני שש-שבע עשו תענית דיבור וקראו תהלים, וגם התינוקות הקטנות שאינן יודעות לקרוא שרו "שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לי".
- פעם יהודי אחד שלח לי תמונה שלו בגיל שבעים וחמש בערך, כשהוא יושב על אפריון כמו קתדרה כזאת, וכתב שם "אני זכיתי לגמור ספר הזוהר עשרים ושש פעמים" ואם היה גומר כל שנה צריך לגמור שבעים וחמש פעמים, אבל גם עשרים ושש פעם מי גומר ככה?!
- בשנת תרפ"ה ביום ט"ו בשבט, נפטר ראש הישיבה הראשון שם רבי שלמה לניאדו, בגיל ארבעים ותשע שנה (במלחמת העולם הראשונה הבריחו אותו בכל דרך שלא יקחו אותו לבא. אחרי שנפטר, רבי עזרא עטייה היה ראש הישיבה משנת תרפ"ה עד שנת תשל"א, ארבעים וחמש שנה), ובחודש אב נפטר בתאונה עוד אחד מקובל גדול רבי אברהם עדס (רבי יעקב עדס והרבנים עדס היום הם הנכדים שלו. הוא היה בעל רוח הקודש, ומפליא לקרוא את הפסוקים שלו בספר פרי עץ הגן, פלא פלאים. אמנם לא כתוב שם שנפטר בתאונה אלא במקום אחר, ורשמתי את זה בגליון). ואחרי שנתיים ביום ו"י בשבט תרפ"ז נפטר נדיב אחד נסים נחום, שהיה תורם בשפע לתלמידי חכמים. לכן אמרו: בואו נתקן שכל שנה נעשה תענית דיבור. ואני חושב שעד היום עושים ככה בשיבת פורת יוסף.

- כאשר הגר"א מוצא קושיא על הפוסקים שלפניו, הוא כותב "ודבריהם צריכים עיון", ולא חייב לומר ליתא וכדו' (רק פעמים רחוקות הגר"א כותב מלים כאלה), אלא רק "צע" בלבד.
- פעם לפני הרבה שנים היה אצלי חכם אחד (היינו גרים ברח' חזון איש בבני ברק), ואמר לי: כף החיים לא יודע ללמוד, שאלתי אותו: למה אתה אומר ככה? אמר לי: רבי יוסף ידיד הלוי כתב עליו תשובה (ברכת יוסף הלכות ברכות עמ' קמ"ה), ועשה ממנו עם הארץ גמור. ואני לא ידעתי איך כתב שם. אחרי שנים ראיתי בספר "דבינו" (עמ' שמ"ו) שהביא את הספר של רבי יוסף ידיד הלוי שכתב את זה, ולא הזכיר את שמו של כף החיים אלא ברמז, אבל מובן מי זה. וראיתי בספר שם שירד על כף החיים בחריפות רבה, וכתב שהוא בעל הבית ולא יודע כלום. למה כתב ככה? כי כף החיים (סימן קע"ה אות י') כתב שכאשר מביאים יין שני ומברכים הטוב והמטיב צריכים לשתות רביעית. הוא אמר את זה מסבא, ואח"כ מצא בספר מסגרת השלחן (סימן מ"ט אות א') שכתב ככה, ובספר ארחות חיים ספינקא (שם אות א') בשם הגאון מבוטשאטש שכתב כיו"ב שצריך מלא לוגמיו (רוב רביעית), אמנם לא נוהגים ככה, אבל למה לרדת עליו בצורה כזאת? אמרתי בלבי: הנה התוצאה מזה, ספר כף החיים נפוץ בעולם כולו, וגם האשכנזים לומדים אותו כי תענוג לקרוא בספר הזה (לפני שנתיים-שלוש אמר לי אשכנזי אחד שגר מול הבית שלנו: הבן שלי עושה בר מצוה ואני קונה לו כף החיים, שאלתי אותו: מה תעשה בזה? שם הכל

עיצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:07	17:28	16:13
18:03	17:30	16:29
18:01	17:28	16:17
18:05	17:31	16:31

להקדשות הנצחות: 052-7130552

עלון פרשת שמות הוקדש להצלחת רשת חנויות הדלק seven רשת ששומרת שבת בכל סניפיה

"לקראת שנת לכו ונלכיה"

לא אוהב עלבונות, אלא אוהב שכל אחד ואחד יאמר את דעתו בכבוד, כי אם תפגע בשני לא יהיה טוב לך.

"לראות פני מלכי מגמתי לבד, לא אערוץ בלתי ולא אעריצה"

ג. בליל ההילולא הגיע שר התחבורה ישראל כץ, ולמרות שקבעו לו שעה מסוימת הוא הגיע מאוחר חצי שעה אחרי הזמן. מישוהו הבטיח לו שידבר תוך עשר דקות (איני יודע מי זה), ואח"כ לא דיבר בכלל, "ויצא מעם פרעה בחרי אף" (שמות י"א ח). אבל לא אכפת לי שייצא בחרי אף, כי אנחנו לא מחפשים למצוא חן בעיני אף אחד, ואדם לא צריך לחפש את זה, אם דיברת טוב ואם לא דיברת, שלום וכל טוב. וכי באנו לכאן לעבוד בני אדם? הכל הולך והכל הבל וריק?⁷ **רבי יהודה הלוי** אומר: **"לראות פני מלכי מגמתי לבד, לא אערוץ בלתי ולא אעריצה"**. אחרי המות אדם בא לראות את הקב"ה בלבד, לכן לא צריך לפחד ולא להעריץ אף אחד זולתו. **אמנם צריך לכבד אבל לא להעריץ אדם**, ואל תאמר על בן אדם "אין כמוהו בעולם", כי לכל דבר יש בן זוג כמוהו ולפעמים גם שלושה עשרה ועשרים כאלה, ואין דבר כזה שאין כמוהו בעולם. לכן מי שרוצה לכבד זה בסדר, אבל לא יותר מזה, תפסיקו להשתגע מבני אדם.⁸ אני לא יודע מי אמר לו עשר דקות, אבל אם הבן אדם הזה בר סמא היה צריך לעמוד בזה, ואם לא בר סמא אז שישאל את מי שמנהל אם אפשר לתת לשר הזה לדבר כמה דקות, ויאמר לו שבעוד עשר דקות או חצי שעה ידבר חמש דקות ולא יותר מזה?⁹ **אבל אל תבטיח דבר שלא תוכל לעמוד בו,**

ע"פ הספרדים. אמר לי: זה "כף החיים" (...), וגם יש בו מה שאין במשנה ברורה, שהוא מביא את הפוסקים כלשונם ולא מְשַׁנֵּה כלום. "חייב אדם לומר כלשון רבו" (ברכות מ"ז ע"א), ואילו משנה ברורה מעבד את הדברים ולפעמים אתה קורא במקור ורואה שינויים חשובים כי הוא יעבד את הלשון. אבל כף החיים מביא דברי הפוסקים כלשונם, ולפעמים מוסיף נופך ע"פ מנהג הספרדים וע"פ הקבלה וכדו' (עיי' במבוא למשנה ברורה ח"ג עמ' 3 בנד"מ). ואילו הספרים של רבי יוסף ידיד הלוי בודדים קוראים בהם, למרות שהיה גאון עולם. פעם הלכתי לירושלים, ומישוהו אמר לי: אתה יודע שרבי יוסף ידיד הלוי היה נגד היתר מכירה בשמיטה (שארית יוסף ח"ד סימן א), אמרתי לו: מה החידוש בזה? גם הרב אלפאנדארי (שר"ת סבא קדישא ח"א סימן כ"ב) והרי"ב"ז (בית הרי"ב"ז בהקדמה) היו נגד היתר מכירה, אמר לי: הרב ידיד חכם גדול, אמרתי לו: כולם חכמים, והרב אלפאנדארי הסבא קדישא לא פחות מהרב ידיד הלוי. ושניהם התנגדו לזה. אבל המציאות קשה מעל כולם, ומוכרחים להיכנס בעובי הקורה, ולכן הרב עובדיה מצא הסברים ומקורות ופוסקים וראשונים להתיר את זה (שר"ת יביע אומר ח"ד סימן י"ז-מ"ב). ובכל אופן, מישוהו אמר לי גם בשם הרב עובדיה שאמר שלמרות שדיבר ר' ידיד הלוי ככה על כף החיים, בכל העולם לומדים כף החיים.

7. בסניעה הראשונה שהלכתי לאמריקה, אמרו לי: בוא נעשה לך פגישה עם "קונסול ישראל באמריקה"... בלבי אמרתי: מה יכול לעשות לנו הקונסול הזה? כלום! (קונסול בגימטריא רנ"ב, ראשי תיבות ראה נא בניינו) ובסוף לא היתה פגישה. ואני ב"ה הבאתי כסף מה שלא עלה בלבו של הקונסול הזה.

8. פעם יצחק נבון שהיה המשרת של בן גוריון אמר לחזון איש: ראש הממשלה רוצה לפגוש אותך, ענה לו "הדלת פתוחה לכל אחד". אמר יצחק נבון לבן גוריון: הרב הזה לא נורמלי, מישוהו אחר שישמע שראש הממשלה בא אליו הביתה, ישמח ויאמר לו ברוך הבא, ואילו הוא לא יודע לכבד אותך ואומר שהדלת פתוחה לכל אחד. אמר לו בן גוריון: דוקא מפני זה אני בא אליו לפגוש אותו. (ראה ספר פאר הדור ח"ה עמ' ב"ד).

9. והרי באו גם רבנים כמו רבי אברהם יוסף שליט"א, הרב בניהו שמואלי שליט"א ועוד, ולא נתנו להם לדבר כי לא היתה אפשרות לזה, הכל היה צפוף מאד, "הכל צפוף והרשות לא נתונה" (ע"פ אבות פ"ג מ"ט).

צריך ללמוד: מלה שלך מלה, המלה שלך שוה מעל הכל. אדם שיש לו מלה טובה ומדויקת כולם יעריכו אותו, ואם הוא אינו דייקן זה לא בסדר.

צום "יארציט" שחל בשבת

ד. היום בשבת (כ"א בטבת) האזכרה של אבא, ולכן מחר ביום ראשון תענית היארציט, ומי שיכול מהבנים שיחיו שיצום (ולי אסור לצום). אמנם בירושלים נוהגים להפך וצמים ביום ששי, ונתיבי עם כותב שהמנהג ככה. אבל עדיף לצום למחרת, וכמו שפסק מרן (סימן תקס"ח ס"ט), ובג'רבא כולם עושים ככה (ברית כהונה חיר"ד מערכת התי"ו אות י'). ואיני יודע למה בירושלים עושים נגד מרן. אולי מתכוונים להוסיף זכות לנפטר בזה, אבל באמת אדם שצם לא מוסיף זכות לנפטר בכלל, כי אם הוא לומד זה מוסיף זכות אבל אם הוא צם לא מעלה ולא מוריד (וכמ"ש בזכריה ז' ה') "הצום צמתוני אני". ויש טעם לצום משום שהמזל של הבן לא בסדר ועובדה שאביו נפטר (במיוחד פטירה כמו של אבא ע"ה, ימ"ש זכרם של הרוצחים). אבל מרן פסק במקרה כזה לצום ביום ראשון, ולכן עושים ככה. והרי יש אומרים שלא כדאי לצום ביארציט בכלל, כי באותו היום אדם לא יכול ללמוד תורה, ואם האוכל לא יהיה מוכן בערב יתחיל לעשות בלאגן בבית... ולכן יותר טוב שיאכל וילמד לעילוי נשמת הנפטר ביום הזה. אבל בכל זאת נהגו לצום. ולכתחילה אדם יאמר "בלי נדר". וככה שמעתי לפני שנים רבות מהרב עובדיה ע"ה, שאדם יכתוב בפקנס "קיבלתי על עצמי בלי נדר לצום ביארציט", וממילא שנה שלא יכול לצום לא צריך לעשות התרה ורעש מזה, אלא יעשה הכל בשקט.

כל מי שנלחם בעם ישראל משלם על זה

ה. התחלנו בשעה טובה ספר שמות. ספר בראשית נקרא "ספר הבראה" או "ספר האבות", וספר שמות נקרא "ספר הגאולה". פרשת שמות מראה לנו איך כל אלה שעומדים על ישראל, בסוף אובדים מן העולם, כי הפסוק מדבר על פרעה מלך מצרים, ואח"כ כל מלכי מצרים נקראים "פרעה", אבל היום אין פרעה ואין מצרים של פעם, ולא רק פרעה אלא גם יון ורומי וספרד ואשור ובבל, כולם עברו מן העולם. למה? ירמיה הנביא מגלה לנו: "קודש ישראל לה' ראשית תבואתה, כל אוכליו יאשמו רעה תבוא אליהם נאום ה'" (ירמיה ב' ג'), כל מי שאוכל את עם ישראל בסוף יאשם מזה. וכי יש לנו יותר מרוסיה שהשתלטה עלינו שבעים שנה, וכל היהודים שם לא היו יכולים לעשות ברית מילה וללמוד תורה, ומי שמל את בנו היו לוקחים אותו לסיביר עד יום מותו. אבל היום יש שם שומרי תורה ומצוות וישיבות ולומדים תורה, ופוטין מכבד את הרב ברל לוד (הרב הראשי שם). וגם עשו פעם פסל ענק של "לנין" בגובה תשעה מטר, אבל מה שעשה אברהם אבינו בזמנו בפסילים עשו לפסל הזה, ולפני כמה שנים הרסו ושברו אותו לרסיסים, לומר שאין קומוניזם יותר. צריך לדעת שכולם "כלבוש תחליפם ויחלפו" (תהלים ק"ב כ"ז), כל מי שהולך נגד עם ישראל אח"כ משלם על זה, או בחייו או באמפריה שלו, יגמור הכל ולא ישאר כלום. ופרעה דוגמא ראשונה לזה.

גם החכמים והאכזרים לא נשארו בעולם

ו. אמנם יש אומרים שמדינות שהיו שם חכמים או שהיו אכזרים נשארים בעולם. אבל הנה שתי מדינות אחת חכמה מאד ואחת אכזרית מאד. מדינה חכמה זו מצרים

פושטה אפילו בשוק

כח זכרוננו של רבנו המופלא היה מדהים. "בור סוד שאינו מאבד טיפה" ניתן היה לכנותו. בכל ענין בו נשאל, היה משיב תיכף תשובה מנומקת כהלכתה, תוך ציון כל המקורות שהזכירו את הענין המדובר. במוחו היו אצורים רבבות מקורות, והיה שולפם כלאחר יד בעת הצורך. גם בזמן חוליו כשהוא מרוחק למטתו וכל גופו כואב ודואב, כשהיה נשאל בשאלות חמורות וסבוכות, לא היה צריך לפתוח ספרים, אלא מניח היה ידו הקדושה על מצחו, עוצם עיניו לרגעים מועטים, ומיד פותח פיו ומרצה את תשובתו כולל המקורות עליהם הוא מתבסס.

פעם נשאל מתלמידו הגאון רבי מצליח מאזוז צ"ל שאלה בהלכה, ומאחר שהיה

מרן הגר"ע יוסף צ"ל מזכירו בתואר הנדר "מרן מופת הדור", תלמידו המובהק הגאון רבי מצליח מאזוז צ"ל, מתארו "יחיד בדורו", האשכנזים הכירוהו כ'האדמו"ר מג'רבא', הגאון רבי יחזקאל סרנא צ"ל הגדירו לאחר שיחה בת שש שעות כ"החזון איש של הספרדים", ואילו הוא, איזה למושב לו בפנינה שקטה וצנועה במושב 'ברכיה' בנגב, ואף כאשר התבקש לכהן כראשון לציון, סירב. שביבי זכרון ועובדות מפתיעות משירת חייו של מרן הגאון רבי רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל ראב"ד ג'רבא ומגדולי ראשי הישיבות שבה שהשנה ימלאו ששים שנה לפטירתו

אשכול הנופר

053-6652663

ספרי תורה | תפילין | מזוזות | מגילות ועוד

תנתן הנחה לבאים דרך העלון

להלחלת
חזון הבר מצוה הבחור
הנעים והחיבי
נסים בוקריץ הי"ד
י"ד שיהיה שמו כשם
הגדולים אשר בארץ. אמן.

לרפואת
**רבקה חיה
בת חנינה
אסנת**

לרפואת
**יוסף חי כהן
בן מסעודה**

ל"ע
האשה הצדקת
יר"ש מרבית מרת
**מסעודה בת כמונה
סעדון ז"ה**
ל"ע ז"ך בטבת התשע"ח.

לעילוי נשמת
בחייר **רפאל בר כמונה**
ל"ע ז"ך חשון התש"ב
חיה תראי בת שאשיה
ל"ע ז"ה אדר תשס"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
אמנו וסבתנו
הצדקת מרת **מל**
סעדונה חיה בת
אסתר סיתרונה
עידאן ז"ה

העתיקה שהיו שם חכמים מאד, ויש דברים שעד היום לא יודעים אותם, כמו למשל לחנוט נפטרים שכעבור אלפיים שנה אתה רואה את הנפטר כאילו מוזיקר אליך, שבמצרים היו יודעים לעשות חנטה כזאת¹⁰, והיום כל חכמי מזרח ומערב לא יכולים לעשות דבר כזה. וגם מצרים היו יודעים הרבה כללים של מתמטיקה, כמו "כלל פיתגורס" הידוע איך מודדים את האלכסון, שמקורו במצרים¹¹. ומדינה **אכזרית** זו רומי, כי לא היתה בעולם אומה אכזרית כמו רומי והנצרות. אבל עברו שתייהן מן העולם, ורומי לא שוה פרוטה אחת. רבנו בחיי (וישלה ל"ו ל"ט) כותב בשם המדרש שיגיע הזמן שאדם ישאל את חבירו: אתה רוצה לקנות מדינת רומי בפרוטה אחת? והוא עונה לו: לא ממבקשת לי, אני לא צריך אותה, חבל על הפרוטה שאני משקיע בה. שמעתם דבר כזה?! רומי שהיתה "עברת ממלכות" וחזקה יותר מאמריקה ורוסיה וסין, נגמר הכל. כל מי שפוגע בעם ישראל או שהולך עם ישראל הקב"ה משלם לו על זה, ולכן רומי הלכה וכולם הלכו מן העולם¹². צריך לזכור את זה, וגם כאשר המחבלים האלה עושים לנו בעיות, לא חשבו שיעשו מה שירצו.

יום ט"ו בשבט "ראש השנה לאילנות"

ז. עוד מעט ט"ו בשבט, וצריכים ללמוד כמה הלכות בזה. **ויש ספר שלם של הרב עובדיה ע"ה "חזון עובדיה" על ט"ו בשבט וברכות.** אנשים חושבים שכיון שהיום הזה ראש השנה לאילנות, א"כ האילנות מתפללים. ולכן היו אומרים לנו בחו"ל שאסור להסתובב הרבה בלילה הזה, כי האילנות מתפתחים ביום הזה ("פתוח אלשגור" בערבית), והולכים לחזן הגבוה שלהם "הרב ברוש", ומבקשים ממנו שיתפלל עליהם, והוא עומד שם ומתנועע וכולם מתנועעים איתו... אבל לא היו דברים מעולם. הרב נאה (ספר שנות חיים במקור חיים סימן ל"א אות א') כותב **שהעולם חושבים שזה יום הדין של האילנות, אבל זה לא נכון**, כי יום הדין שלהם בחג השבועות, כמו שכתוב (ראש השנה פ"א מ"ב) **"בעצרת ידונין על פירות האילן"**, אלא יום ט"ו בשבט זה ראש השנה שלהם לענין הלכות של ערלה ותרומות ומעשרות וחסנה. והרב עובדיה (חזון עובדיה-ט"ו בשבט וברכות עמ' א') מביא אותו. חשוב לדעת את הדברים האלה.

כמה זמן פירות העץ ערלה?

- מי שנטע אילן ביום ט"ו באב מרויח, כי במקום שלוש שנים ערלה יהיו לו רק שנתיים וחצי בלבד, למה? כי הנטיעה נקלטת תוך שבועיים ואח"כ עוד חודש עד ראש השנה, וזה כבר נקרא שנה שלימה, כי "חודש אחד בשנה חשוב שנה" (ראש השנה ג' ע"ב). אח"כ עוד שנתיים, ובשנה הרביעית עד ט"ו בשבט. וא"כ מט"ו באב עד ט"ו בשבט בשנה הרביעית, זה שנתיים וחצי בלבד. ומי שנטע אחרי ט"ו באב, צריך לחכות שלוש שנים וקצת יותר. לכן כדאי לכל הזורעים והנוטעים לנטוע.
- אחד מהחנונים של מצרים זה "תות ענך אמוץ", שהיה מלך בגיל שמונה עשרה ומת. ועשו תמונה שלו.
- איך פיתגורס גילה אותו? הלך למצרים העתיקה, והבנאים שם אמרו לו: "קבלה בדינינו" כאשר רוצים לעשות משולש ישר זווית, לוקחים חבל ומחלקים אותו לשתיים עשרה, שלוש וארבע וחמש. חיפש מה הקשר בין המספרים האלה, ומצא את הכלל הזה.
- לפני כמה שנים שמעתי בנסיעה בשעה עשר בערב, שאומרים את מזג האוויר בערי הביירה בעולם, "ישראל" באות יו"ד ואילו "רומי" בסוף באות רי"ש. אמרתי: מגיע לה... שתישאר בסוף עד שתיפול ארצה, ולא ישאר ממנה כלום.

לפני ט"ו באב, אלא שבכזה מקרה (שהקלנו עליה בתחלתה ובארבעים וארבעה ימים עלתה לה שנה) **כל הפירות שחנטו לפני ט"ו בשבט שייכים לשנה הקודמת** (והם ערלה), **ומה זה חנטה? שהגיעו לשליש בישראל.** אמנם יש פירוש אחר בזה, אבל זה הפירוש הנכון הלכה למעשה.

פירות שאין עליהם השגחה שאינם ערלה

ט. מן הדין מותר לקנות פירות מחנות שאין שם תעודת הכשר מערלה, והיום יש **חגיות טובות שכתוב שם שבכל הפירות אין חשש ערלה ונטע רבעי**, אבל לא כולם עושים את זה. פעם שהייתי עולה חדש, היו מגיעים אלינו דפים של "יד לאחים" עם כל מיני הלכות, וראיתי כתוב שם שלא לקנות ענבים רק במקום שיש השגחה. הלכתי לשוק של פרס כץ, וראיתי מוכרים ענבים שלושה קילו בלירה, אבל אסור לקנות כי אין שם תעודה, אז הלכתי וקפתי רגלי עד רחוב רבי עקיבא בבני ברק, ושם הרחוב לא היה חלק אלא הכל משופע, ועליתי עד שהגעתי לחנות שמוכרים ענבים. שאלתי אותו: כמה זה עולה? אמר לי: קילו בלירה וחצי. התפלאתי: בחנות שם מוכרים שלושה קילו בלירה ואילו כאן קילו אחד בלירה וחצי, פי ארבעה וחצי. שאלתי אותו: מי אמר שאין כאן ערלה? אמר לי: אני לא מספיק בשבילך?! אמרתי: אם יש לו זקן בוודאי שאין כאן ערלה... וכי אני אלך עוד לחנות אחרת?! קשה לי, סמכתי על זה ולקחתי ממנו ענבים. אח"כ ראיתי יביע אומר (ח"ו חיו"ד סי' כ"ד) שכותב שאין צורך בזה, כי אמנם הערלה בטלה באחד ומאתים וצריכים מאתיים פעם כמו הערלה (ערלה פי"ב מ"א), אבל זה כאשר אתה יודע ברור שיש שם ערלה, או שאדם נכנס לרכוש שיש בו ערלה ואפילו ספק ערלה (כי זה נקרא "קבוע"), אבל אם אדם לוקח מחנות זה נקרא "פריש", כלומר שפרש מהמקור שלו, כי הפירות האלה יצאו מהכרמים והפרדסים והגיעו לחנות, ולכן "כל דפריש מרובא פריש", והרי מספר הענבים עם חשש ערלה בארץ פחות מעשרה אחוז ובוודאי שהרוב בסדר. לכן אפשר לקנות מזה (וע"ע בחזו"ע-ע-ברכות עמוד כ"ו). וגם החזון איש משמע מדבריו שמתיר להלכה. וגם שאלתי את הרב חיים גריינמן ע"ה, ואמר לי שזה מותר מן הדין (עיין בספר אסף המזכיר ערך ענבים). **לכן אם תמצא חנות עם השגחה תעדיף אותה, אבל אם לא תמצא לא צריך לכתת רגלים וגם לשלם פי ארבע וחצי** (ובזמנו היינו עולים חדשים שכל פרוטה חשובה לנו), אלא אפשר לסמוך על הרוב, כי ככה הדין.

האם יש דין ערלה בפרי ה"פאפיה"?

י. "פאפיה" זה פרי שפעם לא היה ידוע, ולכן יש לנו ספק אם יש בו ערלה או לא, כי הגזע שלו נשאר משנה לשנה ומאיך הפרי שלו נשאר שנתיים-שלוש שנים בלבד, ואם נאמר שיש בזה ערלה אסור לאכול פאפיה. שאלו את הבן איש חי ע"ה (שו"ת רב פעלים ח"ב או"ח סי' ל') על זה, והוא הסתמך על תוספתא שהובאה בכתב יד של מהר"ש גרמיזאן (זה רבי שמואל גרמיזאן חכם גדול בן דורו של הפרי חדש וקצת לפניו). **שכתוב שם "כל אילן שמוציא פירות חסך שנה זה לא אילן בזה ירק"**. אבל והפאפיה הזאת נותנת פירותיה מיד תוך שנה, וא"כ זה ירק ואין ערלה בזה. אבל **אבא ע"ה** (שו"ת איש מצליח ח"ב חיו"ד סי' י"ב) סימן מ"ה אותיות י"ב-ג"ג) **הקשה הרבה קושיות על זה, וכתב שהכלל הזה לא מובא בפוסקים, והתוספתא הזאת איננה בעולם**, וכמה שמסתמכים ומתמצים עליה לא נמצאת תוספתא כזאת בשום מקום בעולם. ואם היה כלל כזה היתכן שהוא לא מוזכר בהרמב"ם ולא בטור ולא במרן

המשפחה. ניסה רבנו לדבר על לבו של הבעל לוותר על דרישתו, ולהחזיר את שלום הבית על כנו, כשהוא מסביר כי חבל לו להפסיד אשה צדקנית כאשתו, אך דבריו נפלו על אזניים ערלות. בהבנתו העמוקה בנפש האדם, ירד רבנו לנבכי נפשו של הבעל, ועמד על שורש הענין כי כבודו של הבעל חשוב בעיניו, עד שהוא מוכן למכור בעבורו את כל היקר לו, ולכן החל לחשוב על פתרון בכיוון זה - שלמען כבודו יהיה חשוב לו לשמור על שלום ביתו. לאחר מחשבה, הבריק לפתע רעיון מקורי במוחו. למרות שהפעולה שהגה כללה הערמה ותחבולה, החליט כי במקרה מיוחד זה של שלום בית, שהקב"ה הסכים אפילו למחות את שמו - המטרה מקדשת את האמצעים. לבעל ולאשה הורה לשוב למחרת בשעה תשע בבוקר לסידור הגט, ובינתיים קרא לפניו את אחד מעניי העיר שהיה לבוש בלויי סחבות ופניו רעים. כשהגיע, ביקש ממנו: "מחר בתשע בבוקר תגיע לבית הדין,

שרבים אחרים הרימו ידיים נואשות. מספר פעמים אירע שבני זוג עמדו ממש על סף גירושין, ובכל זאת הצליח רבנו בפקחותו להשכיך ביניהם שלום ורעות. זוג מהרובע הקטן הופיע בבית הדין של הרובע, כשהבעל נחוש בדעתו לפרק את חבילתו. הוא חרה על כך שאשתו פנתה לרבנים והתלוננה בפניהם כי הוא אינו מכבדה ואינו דואג לצרכיה. הדיינים שהבינו את הרקע למריבה, ניסו לדבר עם הבעל ברכות וקשות, אך הוא עמד על שלו, ולא הסכים למחול על כבודו. משראו כי מדובר ב'אגוז קשה', הפנו אותם לרובע הגדול לבית דינו של רבנו הכהן הגדול, מבני בניו של אהרן אוהב השלום ורודף השלום, אולי בפקחותו ואהבתו את השלום, יצליח במקום שלא הצליחו אחרים. לאחר שתהה רבנו על קנאנו, הבין כי אין באמת סיבה ממשית שיוריד עליהם המזבח דמעות. האשה אשת חיל ובעלת מדות טובות, ורק קפדנותו של הבעל וגאוותו המרקיעה שחקים מסכנים את שלמות

מסוימת. בתגובה, הפתיעו רבנו שבהשטמה שמופיעה בתחילת ספר רב פעלים, הביא הגאון המחבר טענה זו ודחה בשתי ידיים.

'הצגה' בבית הדין

את עבודתו כדיין לא ראה רבנו רק בעצם הכרעת הדין, אלא היה מנצל כל הזדמנות שהיתה לו בבית הדין כדי לגדור גדרים, להשיב בנים טועים לאביהם שבשמים, לגמול חסדים טובים, ולהשכיך שלום. בכל מקום שהיה לאל ידו, רודף היה אחר השלום, ולא חס כלל על זמנו היקר בכל הנוגע לכיבוי אש המחלוקת. אם בסתם ריב ומדון בין איש לרעהו, בין יהודים לערבים, היה רבנו טורח להשכיך שלום, הרי שכאשר באה לפניו מריבה בין איש לאשתו, היה יוצא מגדרו ומשתדל ברוב עוז ותעצומות להשיב את השלום על כנו, כשהוא מנתב את הלך מחשבתם לטובה ומאיר את הכוונה הנכונה. בפקחותו הרבה הצליח במקומות

10298
05 באפריל
yhr.org.il

03-55-00-22-8

א - מ: 09:00-12:00, 14:00-18:00, 19:00-21:00

בזכותך! עוד אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן' <<<

תואר יו"ד סימן ט"ל ס"ק ל"ב) מזכיר אותו. ואפ"ה ממשכיים שם במנהג הזה. רבי יוסף משאש ע"ה כתב ספר על המנהגים של טרפיות, אתם יודעים איך קרא לו? "נהג ולך", כלומר תנהג ותשתוק¹⁵, כי המנהג ככה ולא יותר מזה¹⁶. וגם בתנוס מקילים ועושים נפילה, אבל פחות קולא ממרוקו, כי היו עושים רק בסוגים של סירכות שתלויים במחלוקת בלבד. אבל בג'רבא לא מקילים בזה¹⁷. היתה עיירה אחת בשם "צפאקס" (באמצע הדרך שבין תנוס לג'רבא)¹⁸, שעשו כמו מנהג ג'רבא שלא לאכול נפילה. אבל אח"כ במשך הדורות בתוך מאה שנה הגיע לשם רב אחד רבי עקיבא אביטבול ע"ה, ואמר להם: בתנוס היו גאוני עולם רבי ישועה בסיס ורבי חי טייב, וכי אתם צדיקים יותר מהם?! אני עושה נפילה כמו בתנוס (עיין בשו"ת אחימלך הכהן חיו"ד סימן ו', ובספר מגדולי ישראל ח"ד עמ' שע"ח)¹⁹. וגם אחרי שנפטר המשיכו מה שעשה והקילו בזה.

בארץ ישראל צריך להחמיר בזה

ג. אבל כל זה לא היה רק בחוץ לארץ, ואילו כאן בארץ ישראל זה אחר דמרוך, והוא פוסק שאסור להקל בנפילה וכל שכן מיעוץ ומישמוש לכן צריך להחמיר ולאכול בשר חלק בלבד. וככה כתבו גם חכמי האשכנזים החיי אדם (חכמת אדם שער משפטי הארץ, פ"א סימן כ"ו) והש"ה שני לוחות הברית (שער האותיות דף ג' ע"ב), שבארץ ישראל צריכים לשמוע בקול מן בזה. ועוד חכם אשכנזי הרב מאיר אוירבאך כתב שצריכים להקפיד על בשר חלק (מובא בשו"ת יביע אומר ח"ה חיו"ד סימן ג' אות א'). ואפילו שבדרך כלל הם לא מחליפים בקלות את המנהגים שלהם. פעם הראשון לציון הרב עוזיאל ע"ה (על שמו הרחוב כאן) אמר: למה יש מחלוקת כל הזמן? בוא נעשה כשרות אחת, שכולם יהיו

רחמים שליט"א שיתרגם את זה, והיתה לו עבודה רבה בזה (ומסתמא שילם לו על זה). אבל לא כתב שם את השם של רבי רחמים, אלא כתבו על שם ד"ר אחד. מאיפה הד"ר הזה יודע כתב ספרדי?! מי שלא למד בכסא רחמים לא יודע את זה... אח"כ אמרתי למו"ל להביא לי את הספר, ולא רצה כי אחרי זה יתפס על זה. ואח"כ השגתי אותו בדרך אחרת. אבל לא יעלה על הדעת לשלוח את הספר ולכתוב תודה רבה למי שערך?! אין דבר כזה. היום כמעט אף אחד לא יודע להגיד "תודה", רק יודעים לטרוף לגזול ולחמוס בלבד. 15. מאיפה לקח את זה? מפסוק במלכים ב' (ד' כ"ה) "ותחבשו האתון ותאמר אל נערה נהג ולך, אל תעצור לי לרכוב כי אם אמרתי לך". שם כאשר הבן של השונמית היה עומד למות, רצתה ללכת לאלישע הנביא, חבשה את האתון ואמרה לנערה "נהג ולך". 16. פעם אשתו של רבי יחזקאל מאזוז שליט"א שאלה את בעלה: למה עושים מנהג מסויים? אמר לה: ככה המנהג! (והביאו את זה בספר מסויים). זו תשובה קצרה וקולעת על הכל. אבל לפעמים המנהג עם בעיה בהלכה. 17. רק בדבר אחד זה סירכא בשומן הלב שמקילים בזה. (עיין בספר ברית כהונה חיו"ד מערכת הסמ"ך אות ה' ובהערות מרן שליט"א שם).

18. כאשר באים מתנוס הולכים חצי היום עד צפאקס ומשם חצי היום עד ג'רבא. העיירה הזאת נוסדה ע"י אנשים שבאו מג'רבא, למה? בגלל מעשה שהיה בכלה אחת ערביה שבאה בליל החופה שלה בתכשיטים מפוארים מאד, ראו אותה הערבים ושאלו אותה: מאיפה הבאת את התכשיטים האלה? ואמרה להם שאביה הלך לג'רבא ויש שם שוק "אסאגה" (פירושו צורפים) שיודעים לעשות תכשיטים. אמרו: א"כ נביא את היהודים לכאן כדי שיעשו לנו דבר כזה. וככה נתייסד היישוב שם. (ראה בשו"ת שוואל ונשאל ח"ג סימן ר"ה). 19. היה שם רב אחד שמגלה על בהמה שהיתה לה סירכא למי שרוצה להחמיר בזה, ורבי עקיבא אביטבול פיטר אותו, ואמר לו: אתה מגלה סודות? תעוף מכאן. הרב הזה היה רבי אליהו מאזוז ע"ה (שהיה בנוה שאנו). בזכות שנלחם על הכשרות זכה שהבן שלו רבי מאיר יששכר מאזוז הוא דיין בירושלים (כל פעם שולחים לי דפים של קובץ "בית אהרן וישראל", וכותבים שם "רבי מאיר יששכר מאזוז בני ברק". אבל אין לי שם יששכר והוא נמצא שם בירושלים, רק שהם מבלבלים אחד בשני, מה נעשה להם?!).

ולא בכל הפוסקים?! אמנם הרדב"ז (ח"ג סימן תקל"א) המציא את הרעיון הזה בתור סניף לגבי החצילי, אבל לא כתב לסמוך על זה, אלא הביא עוד צירופים שם. וככה גם דעת הרב וואזנר ע"ה (שו"ת שבט הלוי ח"ו סימן קס"ה) ומנחת יצחק (ח"ט סימן ק"ח) והרב אלישיב (כ"כ בקובץ פרי מפרי ח"ג עמ' פ"ה) שיש בפאפיה דין ערלה. גם הרב משה לוי ע"ה (ברכת ה' ח"ג פ"ז ס"ה) האריך הרבה בזה, וכתב ככה. וגם הרב אליהו מאדאר שליט"א (שם ח"ה עמ' תקנ"ג) כתב תשובה שלימה עשרה עמודים בזה, והסביר בטוב טעם שיש בפאפיה חשש ערלה, ודחה כל הטעמים שנאמרו בזה. אדם שקורא את הדברים לא צריך להילחם בחרב ובחנית, ולכן תאמר דברים נכונים וישרים, אם לא קיבלו אותם היום אז יקבלו אותם מחר, אסור להילחם סתם, כי המלחמות האלה לא הוסיפו כבוד לאף אחד בעולם¹³. אבל אבא לא רצה לדחות דברי רב פעלים לגמרי, כי הוא לא יטעה בזה, ולכן השתדל ליישב אותו וכתב שהפאפיה בחוץ לארץ מותרת, כי זה בכל אופן ספק ערלה, ולהלכה ספק ערלה בחו"ל מותר (יו"ד סימן רצ"ד ס"ט).

ההלכה למעשה בזה

יא. לכן כאשר יגיע ט"ו בשבט וקונים פאפיה, תשתדלו לקנות פאפיה של חוץ לארץ, כי של חוץ לארץ זה בסדר לכולי עלמא, ואילו של ארץ ישראל צריך להסתמך על כל מיני סמיכות שאינם ברורים, וכיון שהיום הפאפיה לא נותנת יותר משנתיים-שלוש מקסימום, ממילא אסורה לגמרי בגלל ערלה, לכן כדאי לקחת פאפיה מחוץ לארץ, שבוזה יש לנו ספק מסויים שאפשר לסמוך עליו בזה (ואולי פעם תתפתח החקלאות וימציאו פאפיה שתוכל להישאר כמה שנים).

בחוץ לארץ הקילו בבשר לא חלק

יב. צריך להקפיד לאכול בשר חלק, בתנוס ומרוקו היו נוהגים לעשות בבשר נפילה, כלומר מורידים את הסירכא מהריאה, ואח"כ לוקחים את הקנה ומתחילים לנפח בה, אם רואים שמבצבץ מים מהמקום של הסירכא זה טריפה ואם לא זה כשרה. אמנם אין מקור לנפילה הזאת, והרמב"ם (פי"א מהלכות שחיטה ה"ו וה"ז) כתב שאפילו שע"פ הגמרא הדין ככה למעשה לא עושים נפילה. אבל הם סמכו על זה, כי אחרי גירוש ספרד הם באו למדינות מרוקו ותנוס ואלג'יר, והערבים שם היו אכזרים ואם הבהמה יצאה ליהודי טריפה לא היו קונים ומצאו וממילא היה ליהודים הפסד גדול מאד מזה, ולכן חיפשו דרך להקל בזה, ומצאו את הדרך הזאת של הרמב"ם לעשות נפילה. אמנם הרמב"ם שם לא סמך עליה למעשה, אבל הסכים לפירושו הזה. בזמנו במרוקו היה חכם אחד רבי חיים גאגין ע"ה שכתב ספר עץ חיים נגד המנהג הזה¹⁴. ורבי חיים בן עטר ע"ה (ספר פרי

13. פעם לפני ארבע מאות שנה היה ירוח במה שאמר (יומא ט"ז ע"ב) "כל פינות שאתה פונה תפנה דרך ימין", האם הכוונה לפנות משמאל לימין או מימין לשמאל? ונחלקו בזה שני גדולי עולם, הרמ"ע מפאנו רבי מנחם עזריה מפאנו בספר ימין ה' וכוונתו, ורבי יוסף סמאג'ה בספר דרך ימין (כתוב שם סמיג'ה, וכנראה זה משפחת סמאג'ה של היום. ראיתי את הספר הזה ישן מאד בחו"ל. וכתוב שם בתחלת הספר ככה: "פירוש דרך ימין, לי יוסף בן בנימין"). אבל הפרי חודש (א"ח סימן קכ"ח ס"ה) סיכם כל המחלוקת בזה ברבע עמוד, והכריע שהפירוש הנכון שהולכים משמאל לימין, וכמו שאנחנו עושים בחנוכה. אמנם אין לי הספרים של הרבנים שהתווכחו בזה, אבל ראיתי תמצית של הדברים האלה (נדמה לי בחוברת קולמוס), וכתוב שם שכל אחד מהם כתב: ואם לא עשית כדברי אתה יוצא ידי חובה. למה? כי מן הדין מדליקים בחנוכה רק נר אחד (שבת כ"א ע"ב), ולכן אם אח"כ פניתי ימינה או שמאלה אתה יוצא ידי חובה בזה, לא העיקר לריב ולהילחם בזה. 14. הספר הזה היה בכתב יד, ולפני עשרים-שלושים שנה מישוה שלח כתב היד לרבי

ורבנו ניצל את ההזדמנות, ופטר במקום את הבעיה השורשית: "אני מסכים לבטל את הגט, בתנאי שמעתה ואילך תנהג בה כבוד ותדאג לכל צרכיה". האיש שהיה עדיין סהרורי, הבטיח לרבנו כל מה שביקש, העיקר שאותו "בזוי" לא ישא את אשתו... מאז, נהפך לבן של הבעל לטובה על רעייתו, והשקט והשלום שבו לשרור בין בני הזוג.

תרבותי ונושעת

אחר פטירתו של רבנו יותר מבחיני, נוכחו הכל לדעת ביוקרה של המרגלית היקרה שהיתה מונחת בקרבם. בפטירתו של רבנו, לא רק שלא תמו נפלאותיו אלא אדרבא הם נגלו ביתר שאת. וכבר אמרו רבותינו "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייתן" (חולין דף ז' ע"ב). על הנפלאות הגדולות שקרו בזכות רבנו אחרי פטירתו, סובבים סיפורים רבים ועוד יסופרו, ואם באנו לפרטם כאן, יכלה הזמן והמה לא יכלו. רק כדי לשבר את האוון,

שבניתיים דעתו הוסחה מהגט כליל. "זה קשור אלי?" ניסה לברר. רבנו הנהג בראשו ואמר שוב "למה לך לדעת, אם תדע, תכעס הרבה יותר ממני... הזמן דוחק, בוא נמשיך עם כתיבת הגט...". כעת, סקרנותו של הבעל טיפסה עד לתוכי אזניו, והוא אמר לרבנו "אם כך, כבודו לא יכתוב את הגט, בטרם יגלה לי מה לחש לו אותו עני".

העמיד רבנו פנים כעוסות ואמר בזעם: "אין גבול לחוצפה ולעזות פנים! אותו עני שראה שבאתם להתגרש, לחש באזני שאחר נתינת הגט, אשךך את אשתך בשבילי...". רבנו לא נרגע והמשיך: "הוא אינו מתבייש! עדיין אשת איש היא, וכבר נתן בה את עיניו... אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה!". הבעל ההמום, שהפעם כבודו וגאוותו נפגעו מהכיוון ההפוך, ניתר ממקומו ואמר "וכי העני הבזוי הזה יקח את אשתך?! לא יקום ולא יהיה! נשבע אני כבוד הרב, שבחיים שלי לא אגרש אותה...".

ובשעה שנמצאים לפני פלוני ואשתו, תלחש באזני דבר מה. אני בתגובה אקים עליך קול זעקה, אך אל תדאג, זה רק למראית עין... יש בכך תועלת גדולה, ואם תעשה כן, שכרך יהיה גדול מן השמים". שאל אותו העני "מה אלחש?", אמר לו רבנו: "לא חשוב, מה שתדע תלחש...".

למחרת, הגיעו בני הזוג לבית הדין, ורבנו החל לברר את שמותיהם לצורך כתיבת הגט. תוך כדי הדברים, נכנס אותו עני כמסוכם, התקרב לרבנו, ועשה עצמו לוחש באוזנו. מיד האזימו פניו של רבנו, והוא קם וגירשו מהמקום בניזיפה: "בושה וכלימה! אינך מתבייש?! איך עלתה על לבך מחשבה שכזו?!...". הבעל, נדהם לראות את רבנו כועס כך. המתין קימעא עד שינוח מזעפו, וניסה לברר בסקרנות מה חטא ומה פשע אותו עני מסכן, מה חרי האף הגדול הזה... "עדיף שלא תדע..." עצרו רבנו, ופנה להמשיך בכתיבת הגט. תשובה זו רק הגבירה את סקרנותו של האיש

דאמר שמונת בנפיהה. והרבה סומכים על הספק ספיקא הזה (פעם אמר לי הרב בן ציון חדאד ששמע מרבי מוסא חדאד ואחרים, שכאשר באים לתונס היו אוכלים כל בשר שם). **לכן הבחור הגר'באי הזה שרוצים להחמייר עליו שיאכל בשר בלי ספיקות, מותר לבשר לו יחד עם כולם.**

כיום אין להקל בזה מספק ספיקא

טו. אבל כאן בארץ כיום לא שייך להקל בזה, ובאמת הרב עובדיה תמיד מנסה להקל כי הוא יודע איך למשוך ולקרוב את העם²⁴. בזמנו אחד שאל את הרב: **אני מתארח אצל אחרים, והם לא יביאו לי בשר חלק אלא בשר סתם, ואם אני לא אסור לגרום הדבר למחלוקת ואיבה, מה לעשות? ואמר לו שמוטר לאכול שם, למה? כי יש ספק ספיקא בזה, ספק שמא הבשר הזה באמת חלק, ואם תמצא לומר שהוא לא חלק, אולי כמאן דאמר שמוטר בשר כזה. וכתב את זה בספרו שו"ת יביע אומר (ח"ה חיו"ד סימן ג')²⁵. אבל זה עד שהעולם התחיל לדעת מה זה "חלק", כי היום כולם התחילו להקפיד בזה, וכבר אתה לא מתבייש לומר לחברך: אני אוכל רק חלק, ואם ישאל אותך: למה אתה עושה את זה? תענה לו: כתוב בתורה "ואנכי איש חלק" (בראשית כ"ז י"א), איך אני אוכל לא חלק?...! אם אתה לא רוצה תביא לי עוף שאין בעיות בזה²⁶. אבל אל תחפשו חומרות**

24. יש כאלה שתמיד אומרים "אסור", ולדעתם אסור לאכול אצל ספרדים, כי הם עושים היתר מכירה בשמיטה וממילא כל הכלים שלהם טרף. חזק וברוך... וכי הכלים שלכם לא טרפים? הרי אתם עושים נפיהה או מיעור ומשמוש שכל זה טרף לדעת מרן. ואדרבה זה יותר גרוע מהיתר מכירה, כי לדעת מרן הסירכא הזאת טריפה דאורייתא, ואילו היתר מכירה זה חשש איסור דרבנן, כי שמיטה בזמן הזה דרבנן וספיקים דרבנן, למה אתם כל"כ מחמירים בזה?! (ועיי' בשו"ת בית נאמן ח"א עמוד ש"ע ח).

25. אבל היתה לי שאלה על זה, כי אם זה בשר חלק המחמיר יקר הרבה יותר, והרי הוא קונה אותו במחיר רגיל, וא"כ איך הרב אומר ספק שמא זה בשר חלק?! עד שהסביר לי תלמיד חכם אחד שעובד בצבא (השם שלו אבישי פרץ), שלפעמים קורה שיש הרבה חלק ואין מי שיקנה אותו ביוקר, ומכניסים אותו ביחד עם כל הבשר הכשר לא חלק, וא"כ יתכן שיש שם חלק. ויש עוד כל מיני צדדים להקל בזה (עיי' בעלון מס' 20 אטיות נ"ד-ג"ה, ובחוברת אור תורה שבט תשע"ה סימן נ"ט אות ב').

26. אם מחפשים במציאת איך סוף לזה. פעם ראיתי חוברת אחת שכתוב שם "להתעורר" וציירו שם שעון עם השעה ששים עשרה. מה קרה? כי יש ספק בעופות וספק בסכנים וכו' ספיקות וספיקי ספיקות.

המשך בעמוד <<8

כמו האשכנזים. קם עליו רבי צבי פסח פראנק ע"ה, ואמר לו: כבודו, **אם אתה עושה כמו האשכנזים אני אפתח בית שחיטה לספרדים**, מה זאת אומרת כמו האשכנזים? וכי תזרוק לפח כל הפוסקים של הספרדים?! אין דבר כזה. והרב עוזיאל שתק. היום כבר כולם יודעים על בשר חלק ב"ה. לכן כאן בארץ ישראל צריך להקפיד על זה כי קודם כל זה אתרא דמרון, **ודבר שני העולם כבר יודע מה זה "חלק", ודבר שלישי הרב עובדיה ע"ה הוזיל את הבשר החלק, כי הוא הביא בשר חלק בזול מאורוגוואי (או ממקום אחר), וככה פישט את הענין של הבשר החלק. והיום יש הרבה בשר חלק ב"ה²⁶.**

מי שמחמיר והגיע למקום שמקילים בזה

יד. **אבא ע"ה מספר שכאשר הוא ומשפחתו הגיעו מג'רבה לתונס (בשנת תר"ץ) וכולם עושים נפיהה שם, אז שנה שלימה לא אכלו בשר אלא רק עוף. אבל מי שאוכל רק עוף הפנים שלו מקומטות והולך ונחלש ובסוף יעוף... לכן אמרו שאין להם כח להמשיך בזה, עשו התרה ואכלו כמנהג המדינה שם²⁷. אבל אחר שנים היו תלמידים מג'רבה באים ללמוד בישיבת כסא רחמים בתונס, ואבא אמר לי שאסור להם לאכול בשר לא חלק, כי דוקא אנחנו שקבועים שם הולכים כמנהג המדינה, ואילו הם באו לפי שעה ולא לקבע ומתכוונים לחזור, לכן אסור להם לאכול לא חלק (עיי' שו"ע סימן תס"ח ס"ד). מה עושים בשבילם? כבר אז היתה לאבא השפעה שם, וכל בהמה שיצאה חלק היו מביאים אותה לישיבה. מאז קנו פריז'דר לשיבה (עד אז לא היה לנו פריז'דר כי לא היו צריכים את זה)²⁸, מניחים שם את החלק העליון של הבהמה, והבחורים אוכלים מזה. וכאשר היו בחורים באים לאכול אצלנו בבית, אבא היה לוקח חתיכה מהבשר החלק של הישיבה, קושר אותה בחוט ומבשלים אותה עם כל הבשר שלא חלק, והבחור אוכל מזה. למה מותר לעשות ככה? קודם כל המנהג הזה כבר היה לעולמים, בימי הראב"ד (המשיג על הרמב"ם)²⁹. דבר שני, הרי יש מתירים לאדם מג'רבה לאכול בתונס בשר לא חלק, מטעם ספק ספיקא, ספק שמא הבשר הזה באמת חלק, וכי בתונס היתה חותמת אם זה חלק או לא?! היתה רק חותמת של כשר, ויש גם חלק בתוך הבשר שם. ואם תמצא לומר שזה לא חלק, אולי הוכרתי כמאן**

20. פעם היה שגעון בבני ברק, כי בשר כשר רגיל היה עולה שמונה לירות לקילו, וכשמגיע פסח ואנחנו רוצים לאכול בשר הולכים לחנות "דיאמנט-שטיין" (ברחוב הרב שך. פעם קראו לו רחוב הרצל. השך והרצל להבדיל זו אותה גימטריא, "זה לעומת זה עשה האלקים" (קהלת ז' י"ז). זה בקדושה וזה בצורה אחרת), ושם קילו בשר חלק עולה ארבעים וחמש לירות, זה שמונה עשר ארבעים וחמש! וכי יש לנו ברירה? קנינו משם. ואח"כ היינו חוזרים לאכול עופות זה שמגיע חג אחר. אבל היום יש הרבה חלק בזול ב"ה.

21. ולא היו יכולים לבקש שיביאו להם בשר חלק, כי באותו הזמן לא כל אחד עושה מה שירצה, ולא היה דבר כזה בעולם.

22. היום אומרים שפריז'דר לא צריך הכשר לפסח כי זה קר ולא חם, ולכן מספיק לנקות אותו טוב בלבד. אבל בזמנו אבא ע"ה ראה דבר פלא שיש טעם של בשר גם במאכלים אחרים שמניחים שם. אבל בכל זאת ההלכה שאם מניקים ואין לא טעם ולא ריח סומכים על זה (ע"י חזו"ע-פסח עמוד ז"ט).

23. הראב"ד היה מחמיר בדבק, מה זה דבק? שאם יש בריאה שתי אונות דבוקות אחת לשניה בלי סירכא שמחברת ביניהם, הראב"ד מחמיר ואומר שזה טרף, וחכמים אחרים אומרים שזה כשר, "אומר לדבק טוב הוא" (ישעיה מ"א ז'). וכאשר הראב"ד היה מתארח אצל מישהו אחר, היה מבקש חתיכה מבשר שאין בו דבק וקושרים אותה בחוט, אפילו שמבשלים אותה בקדרה שלהם שאוכלים בשר עם דבק, וחיפשו כל מיני טעמים לזה (עיי' בשו"ת יחזה דעת ח"ה סימן ל"ב בהערה). וא"כ מצאנו לדבר כזה. (ועי' בשו"ת אחימלך הכהן חיו"ד סוף סימן ו' בהערה שם).

הבאנו כמה פתימים לדוגמא, ומהם ילמד הקורא את כוחו הגדול של רבנו בשמים. גננת אחת קיבלה את משכורתה החודשית מהגן, והניחה אותו בתיקה האישי. כשרצתה להוציא את הכסף, התפלאה לראות כי הכסף נעלם מהתיק כאילו בלעתו האדמה. ביוזעה בבירור שהכסף היה מונח שם, לא נואשה ורוקנה את תכולת התיק, חיפשה ביסודיות, אך הכסף איננו. אחת הגננות שראתה את בהלתה וחיפשיה הציעה לה: "תתרמי צדקה לקופה של רבי חויתה ובע"ה תמצאי את כספך. זו סגולה בדוקה ומונוסה!". הגננת התקשתה להאמין שהסגולה תועיל, אחר שחיפשה בצורה מדוקדקת בכל התיק, והניחה שכנראה הכסף נגנב ממנה. החברה החלה לספר לה על גדלותו של רבנו וסיפורי ישועות

גדול שימושה
הגאון רבי רפאל כהן שליט"א ראש מוסדות "יתד התשובה" בעיר צפת, טס מדי פעם לצרפת לטובת מוסדותיו החשובים. כשהיה הגאון החסיד רבי בוגיד סעדון צו"צ'ל בחיים,

מכתבו של הגאון הגדול
הראשון לציון רבי אליהו בקשי דורון שליט"א
לחובשי הישיבה

אליהו בקשי-דורון
הראשון לציון
ונישא מוסדות יבני אבי

RABBI ELIYAHU BAKSHI-DORON
THE BESHOVETZ
Dean of "Beshev" Institution

ב"ה, יום ראשון ט"ו סבת התענית
לפני ד' שמי' לפילוס' וז' וז' לחד' רח'

כבוד ידיו נפשי הגאון הגדול מניו יורק, הרב מאיר פאוז שליט"א ראש הישיבה העשירית ומוסדות יבנא רחמים אשר מוסר נפשו יחד עם אחיו הגאון הרב צבי פסח פאוז שליט"א ליתובין תורה לעשרים לנתינתם כדרך ישרה, אל המסילה ועל בדרך המסירה, וכו' לחובשי עשרה לעשרה ולתקום בארץ הקודש חיי תלמידי רחמים ויראה זו כעלי מידות תרומות, בדרך המסילה לט' מדרו חרות מרבותי מנעיק מן עין תרשישים חכמי ספרד וז"ל, אשר האירו דרכי בדרך ישרה, וכירכו הרבנים שליט"א להגדיל תורה ולהאדירה, כבחינת יוכל אשר הוא עשה ה' מעלות בידו, לאורך ימים ויגות חיים מתוך בריאת נשמה ונתינת מעלות.

כבוד הרבנים החשובים ותלמידיו כל אשר לפי כבודו וסמולתו וכל הקהל הקדוש הו' עליהם יחד, בחינת ובעיני מני להשתתף עמכם בחילולא דרעיקאי של סגן דרבנן, אשר האירו באור התורה, לארץ ויבשית, הגאון הגדול רבי כלום משה המון ויעיאל, ומייסד הישיבה הגאון הקדוש רבי מעלות פאוז חיי ויעיאל, באנו בשמות אלה לברך את המשתתפים, הנה בפרשת השבוע נקרא ייחוד כי יראו המלכות את האלוקים וישע להם בתים' באנו חז"ל יבנו בוגדת, ליהו ומלכות שקריות בתים, כחנה וליה מוכיב, ומלכות מפרים' למנוע כי בחילוי של משה רבנו מוכיב, תוצאה ישירה מפעולות כשילדת, לפי שני שיש בו יראת שמים ומסר נפשו על קום ילדי ישראל, ראוי הוא לראגה מידות ומייסד המעשים לנבילות בנו, וכך חזו לו חז"ל מאן דרדיה רבנן דיי ליה כניס רבנן' מי שאהבת תלמידי חכמים בליבו וזכה לנשים תלמידי חכמים, לפי שהאהבה לתורתם של אחרים, מביאה את האמת באהבת תורה, ועל כן זוכה לתורה בביתו.

שם של מסדות "כסא רחמים" נרע בשנים מסודו של בעל החילולא חיי ויעיאל, אשר מסר נפשו בגולה, לארץ תלמידים מבקשים לתורה ולידיעה, וכן קמה ישיבה מתחילת חינוכו אשר בניו אחריו בארץ הקודש יסודו בניו הגאונים את הישיבה הקדושה לתרבות תורה ויראה בילדי ובחיי ישראל, ורבו התלמידים והאברכים, יוסף עליכם ככם אלה פנקשים, וידאו כל רחום רבנן וזכה ויראה בביתו נתן וסולחה ככל יוצא חילוי נדחים בתורה וביבנא אביד, ויפסדו העדיקים נותם עין כפליגי יוסף בעדים שיתמלאו כל משאלות התוסבים והמפייסם לשיבה ולברכה ויזכו בכל המידות כולן בחומות וגשמות, וזכה לגאולה קרובה מפרת ויחיים בני יוסף חיה לו מכל כבודו מסובב... וישב יתורה ישראל לבשר איש תחת נשמה תחת האנדרט אמן.

בתיבת באני על החתום

אליהו בקשי דורון
הראשון לציון
ונישא מוסדות יבני אבי

כת' ארצה, ח' תמוז ה' תשס"ג, 14188 ירושלים 91344, טל' 02-6444442, פקס' 02-6444420
Box level, 5 Beggins Rd, P.O.B. 10996, Jerusalem 91344, Tel. 02-6444449, Fax. 02-6444406
E-mail: Beitshimon@beitsimon.net.il

מרכז תורני ברכיה "חכמת רחמים מזמין את הציבור הקדוש

ההילולא המסורתית

במלאת 60 שנה לפטירתו של מרן הגאון
המקובל האלוקי

רבי רחמים חי חויתה הכהן זיע"א

ראב"ד ג'ר בא ואגפיה

שתתקיים אי"ה

ביום שלישי ט' בשבט התשע"ט 15/1/19
בשעה 17:00 בבנין "אוהל הרב" במושב ברכיה

בהשתתפות:

הגאון **הרב דוד לאו** שליט"א
הרב הראשי לישראל ונשיא בי"ד הגדול
הגאון הצדיק **הרב צמח מאזוז** שליט"א
מנהל רוחני בישיבת "כסא רחמים"

הגאון
ר' רפאל בנימין כהן
שליט"א
מרא דאתרא ברכיה

הגאון המקובל
ר' יצחק ברדא
שליט"א
ראש ישיבת "יצחק ירנן"

הגאון
ר' רפאל כהן
שליט"א
ראש מוסדות
"יתד התשובה"

הגאון
ר' פנחס כהן
שליט"א
מרא דאתרא נתיבות

הרה"ג **ר' חננאל כהן** שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

ובהשתתפות:

ידיד הישיבה מצרפת
מר רמי שמילה הי"ו

ראש המועצה האזורית חוף אשקלון
מר איתמר רביבו הי"ו

סעודת מצוה במקום | הכניסה חופשית | מקום מיוחד לנשים

הסעות - ההסעות על דעת האחראים לגבי תשלום וכי

בני ברק: 050-4103607 | אשדוד: דוד בוכבזה: 052-7687303
באר שבע: טובי בן ציון: 050-4277718, יוסף כלפון: 054-5589755

ההגרלה הגדולה

הצטרפו עכשיו לשותפות אמת במוסדות "חכמת רחמים" ותזכו בשי עולמות

**בסוף הערב תערך הגרלה על רכב שברולט 2019,
מוצרי השמל, עשרות תכשיטי זהב ועוד.**

שותפות אמת במליון דקות תורה מידי שבוע ברכישת כרטיסי הגרלה!

- השתתפות בהגרלה הגדולה על רכב ומתנות יקרות ערך
- שותפות ביתר ממיליון שעות תורה בחודש
- שותפות במפעלי התורה "חכמת רחמים"
- שי לבחירה על תמיכתך במוסדות הקדושים

הגרלת ביניים!
בראש חודש שבט תערך הגרלת ביניים למקדימים שרכשו כרטיסים, הזדרזו!

בקניית 2 כרטיסים בונוס מתנה
ההגרלה תערך בע"ה ביום שלישי אור לי' שבט 15.1.19
המוקד: 08-6727523 | באתר: yhr.org.il

ע"פ הוראת הרבנים ניתן לרכוש כרטיס מכספי מעשר

התמונות לתיאור בלבד. מילה

בקניית כרטיס הגרלה יתפללו עליכם עשרות אברכים ומנין כהנים מיוחסים על ציונו הקדוש של מרן זצ"ל

ובעוד ציונים נוספים של רבותינו הקדושים:
מרן החיד"א זצ"ל • מרן רבי משה כלפון הכהן זצ"ל • מרן רבי דודו כהן זצ"ל • מרן רבי בוגיד סעדון זצ"ל • מרן רבי שלום משאש זצ"ל • מרן רבי עזרא עטייה זצ"ל • מרן הראש"ל רבי בנימין עוזיאל זצ"ל • מרן הראש"ל רבנו עובדיה יוסף זצ"ל • מרן הראש"ל רבנו מרדכי אליהו זצ"ל ועוד.

ניתן להעביר 5 שמות לתפילה
"ובוודאי לא ינוח אותו צדיק עד שתתמלא בקשתכם"

מן האויר, כי זה שטויות ואסור לעשות את זה. הקב"ה לא אוהב מי שמחמיר יותר מדי, "חמור חמורות בלחי החמור" (שופטים ט"ו ט"ז). היום יש "חלק הרב לנדא", "חלק הרב מחפור", "חלק עטרה", "חלק אשפר", כולם חלקים. ואם נחפש ספיקות וספיקי ספיקות אין לדבר סוף?²⁷

לברך על ארק באמצע הסעודה

טו. יש מחלוקת אם לברך על המים באמצע הסעודה. בשו"ת יצחק ירגן (ח"א סימן כ"ג) הביא עשרים ושלשה גאונים שדעתם לברך על המים, אבל מרן (סימן קע"ד ס"ו) פסק כמו רבנו תם (ברכות מ"ב ע"ג בתוד"ה אי הכי) שלא מברכים על המים באמצע הסעודה. למה? לא בגלל שברכת המוציא לחם מן הארץ פוטרת את ברכת שהכל, אלא בגלל שהאוכל מביא צמאון וא"כ המים טפלים, ו"כל עיקר ועמו טפילה מברך על העיקר ופוטרו את הטפילה" (ש"ע סימן ר"ב ס"א). זה הדין של המים. אבל ארק לא שותים בגלל צמאון אלא לעכל את האוכל, מה הדין בזה? כף החיים (סימן קע"ד אות ט"ל) כותב בשם רבנו זלמן ועוד אחרים, שכיון שהאוק בא לעכל את המאכל ולא לרוות את הצמאון, וכי מי שצמא וישתה ארק יגמר לו הצמאון? לכן מברכים עליו שהכל נהיה בדברו אם שותים אותו בסוף הסעודה.

לברך על גלידה באמצע הסעודה

זי. מה עם הגלידה? רבי יצחק יוסף שליט"א אומר ששמע מאביו שלא מברכים עליה באמצע הסעודה, כי דינה כמו מים. אבל מחילה מכבודו, קודם כל יש שמועה הפוכה, כי רבי דוד יוסף שליט"א (ספר הלכה ברורה ח"ט עמ' קצ"ה) כותב ששמע מאביו שאפשר לברך על הגלידה בסעודה. אבל אני אסביר לכם את הסיבה לזה. מרן (סימן ר"ח ס"ו) כתב: קמח של אחד מחמשת מיני דגן ששלקו ועברו במים או בשאר משקים, אם היה עבה כדי שיהיה ראוי לאכילה וללועסו, מברך בורא מיני מזונות וכו'. והרי "ללועס" פירושו לכאורה לטחון בשיניים, וא"כ דבר שללועסים אותו נחשב כאוכל, אבל הגלידה אינה נחשבת כאוכל כי לא לועסים אותה. ובאמת הרב בגליונות של היביע אומר החדש (ח"ה סוף סימן י"ח הערה 9) כותב: מה שכתב מעשה נסים (עמ"ס שאוכלים את הגלידה, ליתא, כי גם זה נחשב שתייה. וא"כ לא מברכים עליה בסעודה). אבל הגירסא הזאת בשלחן ערוך תמוהה, כי מרן לקח את דבריו מ"פ"ג (מהג' הלכות ברכות ג'), והוא כותב שם: קמח של חמשת מיני דגן שקלהו ועירבו במים, אם היה עבה כדי שיהיה ראוי לאכילה וללועסו, מברך בורא מיני מזונות. ולא כתב ללועסו, אלא ללועטו, כלומר לשתות את זה בלעיסה. זאת הגירסא הנכונה בלשון הרמב"ם. ככה מעיד האבודרהם בהלכות ברכות (בראש השער השני), וככה כותב בכתבי יד וברמב"ם פרנקל, וגם ברמב"ם החדש מכתב יד שנקרא "ספר המוגה"²⁸. מה זה לעיטה? אנחנו מכירים

מי שרוצה להשתגע יכול לעשות את זה, ואדרבה מקיים מצות עשה דאורייתא "היית משוגע" (דברים כ"ח ל"ד)... כאשר מכניסים הרבה ספיקות אין לדבר סוף. בין הדברים כתבו שם: למה האיסור בטל במאה או בששים? אנחנו רוצים להחמיר בזה. תחמירו ותעשו מה שאתם רוצים. גם לפעמים צמאו מים במח של הבהמה ורוצים לאסור את הכל, אבל ההלכה אומרת חד בתרי בטיל ויש כללים בזה. אם אדם יחמיר כל החומרות הבשר יהיה יקר יותר ממרגליות, אי אפשר ככה.

27. אמנם יש "מרובעים" כאלה שלוקחים בשר רק מהרב פלוני כי הוא מחמיר כמו האשכנזים, ואילו "עטרה" זה לא בשבילם. אבל באמת עטרה מחמיר כמו כולם. וככה הרב עובדיה אמר להם: תעשו את החלק שלנו אליבא דכולי עלמא, שאין בו ספק לאשכנזים לספרדים לאתיופים ולתימנים, אלא כולם יאכלו את החלק הזה.

28. פעם רבי אלי סתהון שליט"א הביא לי מתנה ספר, ואמר לי שזה עולה שמונה מאות

מה שכתוב "ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדום האדום הזה" (בראשית כ"ה ל'), ומסבירים לילדים בגן שעשיו אמר ליעקב: באתי עיף מהצידי. אני רוצה לשכב על ספה, ואתה תקח את הסיר ותשפוך לפה שלי (עיין רש"י שם). וכי כוונת הרמב"ם כאן לפתוח את הפה ענק ולשפוך לפה?! אבל בספרד תירגמו את המלה "הלעיטני" לערבית כמו "השקיני", וככה תירגמו את המלה "הגמיאיני" נא מעט מים מכדך" (בראשית כ"ד י"ז). מי שיודע ערבית והתרגום יביר ויראה שזו אותה מלה בדיק. למה הרמב"ם השתמש בזה? הרי לא נמצא לשון כזאת בגמרא, וגם חוץ מעשיו אף אחד לא השתמש בזה. אלא בספרד פירשו את המלה "ללועט", שזה דבר לא נוזל ולא מוצק. והנה מצאנו הלעטה בניזוד עדישים, שזה מצד אחד לא מוצק שלועסים אותו ומאידך זה גם לא נוזל כמו מים ששותים אותו, אלא באמצע סמך ולועטים אותו. איפה מצאתי את הפירוש הזה? בפיוט שחיבר רבי יצחק בר ראובן באזהרות לחג השבועות²⁹. לכן גם כאן הרמב"ם שכתב "ללועטו", כלומר אפילו אם אתה לא לועס בשיניים, ג"כ מברך על זה בסעודה.

"ואם צמא השקהו מים"

יח. ויותר מזה, הגר"א (שם) כותב על מרן שכתב "ללועטו", לאו דוקא ללועסו אלא כל שאינו דרך שתיה מברכים על זה, והרי הגלידה ג"כ לא דרך שתיה, וכי משהו שותה גלידה?! הרי אוכלים אותה בכף. ולכן גם בנידון שלנו אפשר לברך עליה בסעודה. דבר שני, הגלידה לא באה מחמת צמאון, אלא להיפך היא מביאה צמאון, ולוקחים אותה בסוף הסעודה לתענוג בעלמא, וא"כ דינה כמו ארק שמברכים עליו בסוף הסעודה. לכן רבי דוד יוסף כותב בשם אביו שאמר לו שמברכים על הגלידה באמצע הסעודה ושכן ראה אותו כמה פעמים נוהג כן, וככה דעת הרב שלום כהן שליט"א (הובא בהלכה ברורה שם). רבי דוד מוסיף שבשבת אביו לא היה מברך עליה באמצע הסעודה, כי לפי דעתו אולי גלידה כמו שתיה ונפטרה בקידוש. אבל אם היא לא כמו שתיה לא נפטרה בקידוש, וא"כ לפי הגירסא האמתית "ללועטו" אפשר לסמוך לברך על הגלידה בסעודה (וע"ע בעלון מס' 50 אותיות י"ג-ט"ו). לא באנו לעשות ויכוחים בין הרב הזה לרב הזה, אלא לומר מה ההלכה אומרת בזה. (וע"ע למוה"ר רבי משה לוי ע"ה בברכה ח"ב פ"א הט"ז ובח"ה עמוד ט"ל ובתשובת תלמידו הרה"ג רבי חננאל הכהן שליט"א שם עמוד מ"ט).

לכתחילה מברכים "שהכל" על הבמבה

יט. אותו הדבר לגבי הבמבה. יש אומרים שמברכים עליה בורא פרי האדמה, והביאו הרבה טענות על זה³⁰. אבל אחר הכל רבי דוד שליט"א (הלכה ברורה ח"י

דולר. שאלתי אותו: מה זה? ואמר לי שזה צילום כתב יד עתיק, שהרמב"ם חתם עליו וכתב "זה מוגה על ידי", כלומר זה הוגה ע"פ כתב היד שלי.

29. כתוב שם: "ולועטי הדם בחלליהם, כל אוכליו יאשמו, רעה תבוא אליהם". המלה "ולועטי" אין בה משקל או חרוז והיא יכול לומר ואוכלי הדם וכדו', למה אמרת "ולועטי"? משום שהדם גם סמך וגם נוזל. והנה מצד אחד מצאנו בתורה "כל נפש מכם לא תאכל דם" (ויקרא י"ז י"ב), ומצד שני כתוב ביחזקאל "ואכלתם בשר ושתייתם דם" (ל"ט י"ז), מה נפשך אכילה או שתיה? אלא שיש כאן את שניהם, כי מצד אחד הוא סמך ומצד שני לא לועטים אותו. לכן רבי יצחק בר ראובן השתמש בביטוי הזה "ולועטי הדם", שהם שותים את הדם בהלעטה. [אמר העורך: וכן מוכח בתיקוני הזהר (תיקונא תליאה בהשמות. הובא בחזו"ע אבולת ח"ג עמ' רו) וז': ובודאי דאינון שלוחא דצבורא, צריכין כד קראן בס"ד, דיתחכוון מלין ולא ימרוין להו בהלעטה, כגוונא דעירב דאימרת בהון הבשר עוודנו בין שנייהם, והוון אכלין להו בהלעטה ולא הוון שתנין ליה, וכגוונא דעשו דאיתמר ביה הלעיטני וכו' (הערת רבי שמואל עידאן גר"ז עורך "ילדי גאולה)].

30. אברך אחד שלח לי ספר ארבע מאות עמודים על הבמבה! אמרת לו: היום על עגונה

בגמרא (שבת כ"ג ע"ב) שמי שמכבד תלמידי חכמים - יהיו לו בנים תלמידי חכמים, ולמר מגוס לא היו בנים כי אם שתי בנות, ובתו זכתה ברבי רפאל ובאחיו רבי בנימין כהן שגם הוא ת"ח ומנהל תלמוד תורה "פרחי כהונה" בצפת".

בפקודת ישועה ורחמים

אהרן פ. שכב לישון, עיף מהיום העמוס שעבר עליי. לפתע הוא רואה בחלומו דמות רבנית מתקרבת אליו וניצבת לידו. הוא הביט בדמות וניסה לפענח מי הוא הרב, עד שזיהה שהדמות היא של רבנו, אותה זכר מלוח השנה של ישיבת "כסא רחמים". רבנו פנה אליו ואמר לו בקול שמח: "לך להדליק את הנר שלי במושב ברכיה, מזל טוב! לאחותך יש בן זכר!". אהרן התעורר מהחלום מבולבל ונפעם. אחותו נשואה כבר עשר שנים בלי ילדים, ומי יודע אולי קרה הנס והיא תלד בן לשמחת כל המשפחה.

מיד כשהיה רבי רפאל נוחת בצרפת, היה מגיע לביתו לדרוש בשלמו. פעם אחת כאשר הגיע אליו, היה אצלו יהודי מהקהילה בשם פֶּנוּ מאמו הי"ו. אחרי שסיים רבי רפאל את ביקורו, פנה רבי בוגיד וסיפר לכן קהילתו: "רבי רפאל הי"ו הוא אחד מגדולי מחזירי התשובה בימינו! הוא מוכה הרבים גדול, והקים עולה של תורה ותשובה בעיר צפת תבנה ותכונן. היודע אתה כיצד זכה אביו לכן כזה, למרות שסבו ואביו אינם ממשפחת רבנים? "ובכן, לסבו של רבי רפאל קראו מר מגוס כהן ז"ל, והוא היה שמש בית הכנסת של הרב שלנו, רבי חויתה. ומנהג עשה לו שכל פעם שראה את רבי חויתה מתכונן לערוך קניות בשוק, היה מציע לרב להמשיך ללמוד, והוא יסדר לו את כל עניניו. בזכות זה ששימש תלמיד חכם גדול וגרם לו שלא יתבטל מלימודו וימשיך לכתוב את חידושי תורתו שכל עם ישראל נהנים מהם, זכה לכבד תלמיד חכם גדול ומוכה הרבים. וכמו שאמר

עליו ואמר לו "צא ובדוק בתועבות אמך". בדקו ומצאו שיש בו פסול. עד כאן. אבל הוא לא יודע שהלכה לא כמו רבי אליעזר. תפתח פירוש המשנה להרמב"ם (מגילה פ"ד מ"י), תפתח רבנו עובדיה מברטנורא (שם), ותפתח הרמב"ם (סדר הפטרות) ותראה שכותב את הפטרה הזאת. למה הוא נעשה? משום שעשה "להכעיס" בפני רבי אליעזר שהיה מרא דאתרא שם, אבל ההלכה שאפשר לומר את הפטרה הזאת. וא"כ למה אתה מחפש "שרשי ההלכה הקדומה"? וגם זה לא מנהג של ג'רבה בלבד, אלא גם בתנאים ובתימן ובבבל ועוד מקומות אחרים אמרו את הפטרה הזאת. לכן אין לנו שום בעיה לומר את הפטרה "הודע את ירושלים", וככה יוצאים ידי חובה. וגם הפטרה מתאימה בדיוק לעם ישראל איך שהיו במצרים.

אל מלא רחמים, יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת אבא מארי הגאון הקדוש רבי מצליח מאזוז בן רחל, שנפטר כהיום הזה. רוח ה' תניחהו בגן עדן, ותהיה נשמתו צרורה בצרור החיים, אמן כן יהי רצון.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, משה אהרן יוסף דוד ושלמה, וכל הקהילות הקדושות והטהורות, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה גדולים וקטנים, הם ונשיהם ובניהם ותלמידיהם וכל אשר להם, מלכא דעלמא יברך יתכון, ויזכה יתכון, וישמע בקל צלותכון, וימלא כל משאלות לבכם לטובה, בבריאות ויאתנה והצלחה רבה. ותעלו מעלה מעלה, שאנשים יידעו וילמדו שטת הלימוד המקורית, ויפיצו אותה בכל העולם, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

שו"ת אוצרות יוסף סי' י') **כותב שברכת הבמבה שהכל**. וגם אם נניח שיש ספק אדמה או שהכל הרי שהכל פוטר הכל, ולכן תברך שהכל בלי רעש בלי זעם ובלי יוכוחים, ומאי נפקא מינה?! **רבי משה ע"ה** (ברכת ה' ח"ג פ"ז סל"ו) כותב שברכתה שהכל, ומי שבירך עליה בורא פרי האדמה יצא בדיעבד וכך גם כותב רבי דוד (שם), אבל לתחילה מברכים שהכל כי זה פוטר הכל. צריך לדעת כמה שאפשר להשוות בין הדעות עושים את זה. וכיון שיש עדות של רבי דוד שאבא אמר לו ככה (שם בתשובה), א"כ למה בכל דבר להכניס ספיקות וספיקות ספיקות?! **תלמדו כלל: כמה שתיכנס בין הטיפות זו החכמה**, לא לומר "אני על משמרת אעמודה", "צריך להיות ככה" וכדו', כי לפעמים יבוא אדם אחר ויאמר לך: אתה חולם בהקיץ, "ופרעה חולם והנה עומד על היאור" (בראשית מ"א א'). אבל כאשר אתה עושה דבר אליבא דכולי עלמא, אין לך דבר טוב מזה.

אין בעיה לומר הפטרת "הודע את ירושלים"

כ. בהפטרות השבוע של פרשת שמות, יש נוסח של הספרדים ויש נוסח של האשכנזים, ואנחנו קוראים לפי הנוסח של הרמב"ם, "ויהי דבר ה' אלי לאמר, בן אדם הודע את ירושלים את תועבותיה" (יחזקאל ט"ז א'-ב'). פעם חוקר אחד ד"ר נחום סלושץ³¹, כתב ספר על יהדות ג'רבה וקרא לו "אי הפלא", ושם כתב: בג'רבה מצאתי הלכות שקדמו להלכה, "שרשי ההלכה הקדומה", למשל הם אומרים את הפטרה "הודע את ירושלים", והרי הגמרא (מגילה כ"ה ע"ב) אומרת שלא להגיד את הפטרה הזאת. ומביאה מעשה באחד שקרא אותה, ורבי אליעזר כעס

כותבים רק עשרה דפים ומתירים אותה, וכי הבמבה הזאת חמורה יותר מכל העגונות...! מה קרה לך?! מה השגעון הזה!?

31. כל ה"חוקרים" במראות, כי הם לא חוקרים ולא יודעים כלום. אמנם אביו היה תלמיד חכם אבל הוא היה ככה-ככה.

בסייעתא דשמיא

בשעה טובה ומוצלחת יצא לאור עולם ספרו של הגאון רבי יעקב כהן שליט"א

רי"ם בשיבת "כסא רחמים" תכבד ופ"ח"ם "הוראה ברורה" הלכות רבות ורב קהילת "תולדות יצחק" ברעננה

נתיח לחיובי כבוד
090-4191988 (בכרטיס)
058-3228454 (בדודים)
וכשיבית "כסא רחמים" כ"ב

כולל אברכים "תורת משה אמת" שעי"י ישיבת "כסא רחמים" ספרדית

המרכז: רחוב הרב עזריאל 26 בני ברק

ימי השבועיים ועוז הדרם נאמנו מאד, ומרבית העם נגשים לשוב בתשובה מחטאת נעוריו אשר פגמו באות ברית קודש

תיקון השו"ב"ם

התיקון יערך אי"ה **ביום חמישי לסדר "בשלח" י"א שבט תשע"ט (17.1.19 למנינם)** בחדר האוכל של ישיבתנו הק'

רמי ה"חיה יצבר מרן הנאמן הנודל פורנו ורבונו ונפחת ראשון חסידי הנתיב כסופר

שלמה משה עמאר שליט"א

הראשון לציון ורבה תראמי של ירושלים חובבי"א

המשתתפים יקבלו על עצמם את התענית ביום ראשון בתפילת מנחה לפני ירח לרצון האחרון

בשעה 15:00 פרו"ן פ"ד תענית
בשעה 15:30 תפילת המנחה עם טלית ותפילין
סך פרו"ן התענית 200 ש"ח

מי שאינו יכול להשתתף יכול למסור הפרדיון כולל שמו ושם אמו בטלפון: 053-3110040

יצא לאור הספר החדש של הרבנים הגאונים

ספר כורה

בית נאמן
מנוחות אהבה
וכבוד ירו

ההוצאה י"ח על פניו משה משה קובל ועל הצינון הגאונים ויהי קדושה ספרים כבוד אלה משה'ים על הרה"ק מרן האם ישיבת מליצ'א תנאי תוספתא רבי משה הלוי י"ל האבן ירושלים מליצ'א מליצ'א ע"ה ירושלים מליצ'א בית מדרש תורת ישראל

ניתן להשיג בחנות כסא רחמים או בטלפון: 052-718-29-50

קודם פעמיים ללא הצלחה), והלא יאמן קרה... וב"ה בהגיע העת זכה לחבוק בן זכר של קיימא.

וגם פלטה היתה לו

למשה (שם בדוי) נעלמה הפלטה היקרה ליישור שיניים. מאחר ועלותה גבוהה, הזדדז לחפשה בכל הבית, אך לא מצאה. הצטער משה והניח כי עקב הצבע השקוף שלה השליכוה בלי משים אל פח האשפה. והנה לאחר מספר ימים התקיימה ההילולא השנתית של רבנו בישיבתו הקדושה "חכמת רחמים", ומשה שהשתתף בהילולא החליט לתרום סכום מסוים ליישיבה, כשהוא מבקש שזכות זו תעמוד לו שימצא את הפלטה שאבדה לו. לא עברו מספר ימים, והנה הוא מוצא את הפלטה שלו זרוקה ליד דלת היציאה מביתו. שמח משה מאד על הנס שקרה לו, והשתומם לנוכח העובדה כי לאחר התרומה מצא את אבדתו במקום שחיפש בו כבר פעמים רבות ללא תוצאות.

מי בזרע של קיימא ומי ברפואה וכדומה. נביא בזאת סיפור אחד מני רבים שסיפר נכד רבנו הגאון רבי ברכאל כהן שליט"א, סיפור אשר לא ללמד על עצמו בא אלא ללמד על הכלל כולו בא:

אברך תלמיד חכם אשר היה נשוי למעלה מחמש שנים, ציפה בכליון עינים לפני בטן, והיה משיח את לבו אלי בדברי כאב כפעם בפעם. יום אחד סמוך לחודש ניסן הצעתי לו: "בוא נעלה בערב ראש חודש ניסן לציון קדשו של זקני מוהר"ח זיע"א, נסיים שם את כל ספר התהלים, ולה' הישועה". הלה סבר וקיבל, ובערב ראש חודש עלינו יחד עם אברך נוסף לציון הקדוש. במוות בתלתא כחדא, עמדנו בתפלה וקראנו את כל ספר התהלים מלה במלה בכונה גדולה. והיה כמשלוש חדשים, קבלתי טלפון מידידי ה"גל, ובהתרגשות רבה סיפר לי כי זמן קצר לאחר התפלה עברו הוא ורעייתו טיפול בעל סיכויים קלושים מאוד (וכבר עברו אותו

לי הזכות לזרע קודש של קיימא. כעת כשאתה מספר לי על חלומך, מיד אני מקשרת בין המקרים ומבינה שבזכות תרומתי ליישיבת "חכמת רחמים" זכיתי וב"ה נפקדת".

אשה אחרת נדרה שאם פָּתָה תמצא את זיווגה, היא תבוא להילולא של רבנו ותתיר תרומה ליישיבת "חכמת רחמים". מאז, במשך שמונה שנים מנישואיה לא הצליחה הבת להיפקד בזרע של קיימא. ואז בא רבנו בחלום לאם, והזכיר לה נשכחות: "את חיבת לי משה...". אימצה את מוחה ונזכרה בנדרה. באה להילולא לשלם את נדרה, והנה הפלא ופלא, באותה שנה ילדה בתה בן. נפלאות בציון הקדוש

ציונו הקדוש של רבנו בהר המנוחות, הפך לתל תלפיות למבקשי ישועה, כאשר רבים מהפוקדים את הקבר ומעתירים בתפלה בזכותו של רבנו, רואים נסים גלויים,

מיניבר נעם 1 המהודר לשבת - בלי שאלות!

שאלה:

מדרכי מתך כזהו יום השבת הדקה הנביים

אסאט פירות ומכיון שהיה בעלניג דיבור

אם הנהנים. אחר שסיים את אכילתו

כזה אטגו את מי הנהנים שנשאו

והוא מסופק

האם בדכגם הוא פרי העפן?

תשובות יש לשלוח למייל: israel@afikim-water.co.il או לפקס: 02-5807576
בין הפותרים נכונה תוגרל מכונת קפה איכותית!

המיניבר המהודר
לשבת
כ-40 מסות מים חתומים

רבו הדעות בענין שימוש בסבון מוצק בשבת המנהג בזה להחמיר כמ"ש הכן איש חי (ש"ב יתרו אות ט"ו) וכ"ד מרן הגאון האיש מצליח זצ"ל כמ"ש באו"ת (תשל"ה אדר) וכ"כ מרן ראש הישיבה שליט"א בהסכמה לשו"ת תפילה למשה ח"ב. וכתב מנוחת אהבה (ח"ב עמ' קצ"ט) שיש להקל לרוחץ בסבון תחת זרם מים של ברז פתוח שכל מה שנמחה מהסבון נשטף מיד ואינו ניכר כלל

תשובה
לשאלת שמות

דניאל אלקלעי - ירושלים

הזוכה בפתרון החידה

למחמירים:
מעקף ייחודי
ללא חשש
בורר

נעם 1

8510*

נבדק ואושר לשימוש ע"י בד"ץ מהדרין | כ-40 מסות מים חתומים | בטוחות במיוחד לילדים!

מבית
אפיקים
פתרונות סינון מים

זרם ברגע אחד

אולם תצוגה חדש! גבעת שאול 40 ירושלים

הייתי שם, גם אני יחד עם שאר האלפים זכיתי להשתתף במעמד הכביר והמיוחד. לראות מעט מהו כבודה של תורה, להביט ולהשתומם מהו שכרם של צמליה.

ראיתי שם אלפי יהודים שטרחו ובאו בהמוניהם מכל קצוות תבל, בכדי להוקיר ולחזק את 'ממלכת התורה'. לזכות לשבת בצילם ולחזות בזיו פניהם של גדולי ומאורי הדור מרן ראש הישיבה שליט"א ומרן הראשון לציון הגרש"מ עמאר שליט"א.

ראיתי שם צדיקים וישיבים ומעטרים את בימת הענק שנפרסה לאורך כל האולם הגדול (60 מטרים) מאות רבנים וגדולי תורה

שביקשו להביע את הערכתם העצומה כלפי הישיבה, פירוש מדויק ועוצמתי לפסוק "שאי סביב עיניך וראי - כולם נקבצו באו לך". כשהכל מגיעים בהמוניהם, בכל שנה ובכל מחיר, כדי להיות חלק מהישיבה. ומעל כולם ניצבת דמותו המאירה של בעל ההילולא "הרב מצליח", שניבטת משלטי הענק, כמו מקבלת ומברכת באהבה את ההמונים. זהו מעמד מרגש ומיוחד, שמותר את חותמו לעד!

ובעת שהחושך יכסה ארץ והשטן מנסה להשחית כל חלקה טובה של אמונה, העמיד לנו הקב"ה קרן אורה של השקפה טהורה וצרופה. ותורתו מכרות עליו מסוף העולם ועד סופו, "למען עשה כיום הזה להחיות עם רב".

ובעוד עובר בין הכיסאות, שמעתי משפטים כמו: "איזה מעמד מושקע, אוכל משובח, החשיבה מורגשת כאן בכל פרט, איך לתת את המקסימום של ההוד וההדר למען כבוד התורה". פגשתי גם כאלו שזו להם הפעם הראשונה שהם באים, כאלו שביזכות שיעורו של מרן רה"י שליט"א החליטו גם הם לבוא לחזות בנועם ה'. "בצלו חימדתי וישבתי, ופריו מתוק לחכי". בזוית האוזן אני שומע את אחד המלצרים מספר כמשיח לפי תומו, שגויסו כאן כ-500 מלצרים (עשרה אוטובוסים...), והכל כדי שכל אחד יקבל את השירות בצורה המושלמת. ואז נופל לי האסימון שכמו כל 'מוצרי' כסא רחמים שזועקים 'שלימות מדיקתי' - כך גם כל פינה באולם הענק הזה.

אמת מה נהדר היה לחזות בזיו פניו של מרן ראש הישיבה כשהוא מקבל בחיוך מיוחד את 'המחזיקים' אותם שזכו לעלות אל מרכו הבמה לאחוז בעץ החיים ולהתברך. באיזו חמימות וסבלנות אין קץ הוא מברך כל אחד, "איש אשר כברכתו - ברך אותם".

כולנו יודעים את גודל הצער והכאב שהיה מנת חלקם של מרן ראש הישיבה שליט"א, ואחיו הגאונים שליט"א כאשר עלו לארץ בתור נערים צעירים ויתומים, אחר שאביהם הקוה"ט נרצח בדם קר ע"י ערבי שפל, והנה זוכים אנו כאן לראות בחוש את התגשמותו של הפסוק: "זהיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגא מאד". אחר שנים ארוכות שמרן גאון ישראל שליט"א, 'זרע בדמעה', וגידל בעשר אצבעותיו עשרות תלמידי חכמים יראים ושלמים בישיבת 'כסא רחמים'. כעת הוא קוטף ברנה מעט מפרי עמלו, וזוכה לראות רבים מתלמידיו עומדים בגאון בכותל המזרח של עולם התורה.

2 מליון ש"ח ב-45 דקות - כמה מפעים לשמוע את הסכום הזה שנאסף לצורך הבנין החדש (שעלותו נאמדת בכ-10 מליון, כאשר היעד בהילולא היה להגיע במקסימום למליון וחצי). זהו מספר שמאחוריו עומדים המוני יהודים שהוזילו זהב מכיסם כדי לקחת חלק בהחזקת מוסדות הישיבה, אנשים שביקשו לבטא מעט מן האהבה שבוערת בקרבם לאותם שעומדים בראש המהפכה.

כמה מרנין היה לראות בסיום המעמד, כאשר רגע לפני יציאתנו ניגשנו ולחצנו יד לאחד מחשובי התומכים במוסדות, זרקנו לו מלת שבח על הזכות שיש לו 'להחזיק' את מוסדות הישיבה, אך הוא הזדעק: אל תגיד ככה! אני מחזיק את הישיבה?? מה פתאום! הישיבה היא זו שמחזיקה אותנו. אנחנו חיים רק בזכותה!

כשאלו המלים שזועק אותו גביר בסיום של ערב ההוקרה שנערך לכבודו ולשכמותו, יש בזה כדי לספר ולהמחיש יותר מכל את עוצמת המהפכה שמחוללת ישיבת 'כסא רחמים'. עד שגם התורמים יודעים לזהות - ב'חוש העסקי' המאד מפותח שלהם מי מחזיק את מי.

מי כעמך ישראל? אין כעמך ישראל!

ילדי גאלה

לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה
בית נאמן לילדים מתוך שיעוריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

ש"ד: הרב הרב שמואל עיזאן שליט"א

גליון 99

מה בתאונה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן
079-9270505 שלוחה 23
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס
(זוכה לציין שם וכתובת)

לחצו תספר

הוא היה כונן ספרים, ונקרא לו "רבי יצחק כונן". פעם בנו רבי דוד הראה לי ספר ואמר לי: זו הפרקיה של אבא, תראה כתוב פאן "רבי יצחק כונן". שאלתי אותו: "איפה כל הספרים שהאבא כונן? ואמר לי שהם אבדו במלחמת השחרור. והפרקיה הייתה חזקה כמו ברזל. והיה לו דבר מיוחד, שכאשר היה לוקח ספר לכונן אותו, עובר שבוש-שבוש ועוד לא מחזיר אותו, שואלים אותו: הרב, מתי תחזיר את הספר? אמר להם: כבר פרקתי אותו, אבל אני לא מחזיר כי אני צריך לקרוא אותו כלו. וכל ספר שכונן קורא אותו מההתחלה ועד הסוף. (גליון 97 אותיות י"ז - כ').

הגאון המקובל רבי יצחק פדורי זצ"ל

בשביע הבא (פכ"ט טבת) יום הפטירה של זקן המקובלים רבי יצחק פדורי זצ"ל. החכם הזה היה ממחה בקמיעות. והיה קנה ענו וקנה מחנה וקנה שמת. אומרים שפעם אחת היה כותב קמע, ואשתו אמרה לו: "יצחק בוא לאכל". והוא לא ענה כי היה מקריז בקמע. אמרה לו טוב: "בוא לאכל", והזיזה קצת את השלחן עד שהזיזו נשפך על הקמע. היה לידו מישהו שבקש את הקמע, ואמר לו הרב: "היא יודעת מה שעושה". וחנה: מישהו אחר היה אומר לה: "הקמע הזה עשיתי בתענוגות ונתקן פרת וכו' ופתאום הכל הלך לאבוד!". אבל הוא אמר "היא יודעת מה שעושה". וחנה: היה תמיד שמח וחיכן, ובזכות השמחה והחינוך שלו, ה' נתן לו

הלכה נאמנה

פקדיש אומרים "בעלמא די ברא פרועניתיה". יש מחלקת אם אומרים פרועניתיה (בלי דגש) או פרועניתיה (פדגש). רב העולם אומרים "כרועניתיה" בלי דגש, (למה? כי המלה שלפניה "ברא" מסתיימת באל"ף, ואותיות בג"ד כפ"ת אחרי אותיות אה"י הן רפויית). אך לפי פרושו של הגר"א צריך לומר בדגש (שהוא מפרש שיש טעם מפסיק ב"ברא", ויש כלל שאם המלה שבסופה אל"ף יש בה טעם מפסיק, אז אחר כך במלה הבאה יבוא דגש בבג"ד כפ"ת), וכן הסכימו כל חכמי גר"א, רבי שאול הכהן מחבר ספר קדם הבכורים, וכן נכדו רבי חיותה הכהן זצ"ל (כך שמענו ממנו אבא זצ"ל והרב צבאן זצ"ל), וגם הרב עובדיה (בשו"ת יביע אומר חלק ט') פוסק ככה. אמנם יש מקשים על זה, אבל הפשוט הפשוט כמו שאמר הגר"א, ואם פן צריך לומר פקדיש "בעלמא די ברא, פרועניתיה". (עלון 77 אותיות כ"ח - ל').

אמר לו: "קח נר ותכתב שם: מיתמד אכל אותו האריה, ערפאת אכל אותו הזאב, מוסטאפה אכל אותו הדב...". שאל אותו המצרי: הויא אתך? ענה לו: "אני פחדתי והתחלתי לומר קריאת שמע, אבל היה שם פיל ענק שעשה לי ככה עם החזק שלו 'סלאם עליכום'... והלך". אמר לו: "למה?" אמר לו: "פי אני יהודי". (שם אות כ"ח).

מרו הרב עובדיה זצ"ל כשהיה צריך להמחיש את המכות של מצרים, היה מתאר אותם בצורה מחדת, ואומר: "הצפרדע קוראה 'רק-רע רק-רע רק-רע כל היום'" (על פי בראשית פרק ו' פסוק ה'). אחר כך הרב היה מספר על מפת הערב, ואומר שהמצרי נותן לשליח שלו היהודי את הילדים, ואומר לו: "קח את הילדים שלי ותטיל אתם בגן". חור היהודי לבדו בלי כל הילדים, שאל אותו: "מה קרה לך?"

א. אביי היה יתום מאביו ומאמו, ואמרו עליו רמז: 'אשר כך ירחם יתום' (הושע פרוק י"ד פסוק ד') ראשי תבות "אביי". לא היה לו לא אבא ולא אמא. (אביז נקרא 'פיליל' (מסכת זבחים דף ק"ח עמוד ב), ואמר רבי ינון חוני זצ"ל ש'פיליל' בגימטריא "עליל" כי הוא היה מציע עלי (מסכת ראש השנה דף י"ח עמוד א'). פלא פלאים). והוא גדל בבית רבה בר נחמני, שהיה דודו וגדלו בביתו. (גליון 83 הערה 17).

ב. הגאון רבי יעקב פראגי מהמה [מהרי"ף] היה חכם גדול במצרים פן דורו של הרב מחבר גנת ורדים, ונולד בשנת חמשת אלפים ת' (סמוך לפטירת מרן [הבית יוסף]. מרן נפטר בשנת של"ה והוא נולד ששים וחמש שנה אחרי פטירתו). ומה זה

ג. רבי יהודה גרמון הוא חכם מחכמי תנ"ך שחי קרוב למאה שנה, וראיתי תמונה שלו שכתוב עליה: "הרב המקבל רבי יהודה גרמון תקע"ב - תרע"ב" [והכנה שנוול בשנת תקע"ב ונפטר בשנת תרע"ב]. (אמנם יש אומרים שחי רק תשעים שנה, אבל ודאי שנפטר בשנת תרע"ב). והוא הספיק לראות את רבי ישועה בסיס ורבי יצחק טיב בעל

פתרון החידות מהגליון הקודם
פתרון החידה
מי הוא שהפך שערו ללבן כבר בצעירותו, ומדוע?
רבי אלעזר בן עזריה. ופירש הרמב"ם שהוא למד תורה הרבה עד שהתעייף, ונעשה שערו לבן. הוזכר: איך דגן - עמנואל

פתרון מי בתמונה
בהילולא שעל ידי מוסדות כסא רחמים לפני עשרות שנים, מימין לשמאל: מורנו הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א, מורנו הגאון רבי משה הלוי זצ"ל, הר"ג רבי שמואל עיזאן זצ"ל מייסד ומנהל הישיבה ויוזם ההילולא, רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א, מרן רבנו עבדיה יוסף זצ"ל נשיא הישיבה, מורנו הגאון רבי רפאל כדיר צבאן זצ"ל נשיא הישיבה. הוזכר: חיים לוי - בני ברק

חידה

אב ובנו כבני רחל הקטן כגדול והגדול כקטן. איזה ספר חיבר הבן?
(השיבה לחידה נמצאת בגליון הבוקר)